

51171

X. ÉVFOLYAM. 1. SZÁM.

Megjelenik minden hó 1-én.

1930. SZEPTEMBER.



Szent Imre herceg Pannonhalmára érkezik.
Zichy Mihály festménye a budavári Koronázó templomban.

IFJÚ POLGÁROK LAPJA

Felölös szerkesztő: SIKLAKI ISTVÁN

A polgári fiú- és leányiskolai tanulók gyakorlati irányú folyóirata

Szerkesztőség és kladóhivatal: Budapest, VIII., Vas-utca 15/b, III. em. Telefon: J. 376-16.

E számunk ára 25 fillér.

Kéz a kézben!

Búcsúzó fecskecsapatok lepik el a falusi templomok tornyát, a telefondrótokat, hangjuk szomorú, gyászos a ruhájuk, madár-szívük majd meghasad fájdalomában, hogy el kell hagyni szülőföldjüket. Valahányszor útrakész fecske-regimentet látok, mindig a magyar diákokra gondolok. Szeptemberben ti is nagy út előtt álltok, a magyar művelődés titkos, ismeretlen birodalmát akarja szomjas lelketek bebarangolni. Szeptemberben ti is kiröpültök a szülői házból s kitárt karokkal, szeretettel vár mindnyájatokat a második otthon: az iskola! Még az iskolai óra percmutatója is sebesebben, jobb kedvvel méri az időt, mintha kerek, rúgós szerkezetét a ti lelketek mozgatója, hajtáná. Új életre ébred az iskola csengője is, munkára hívó éles hangjától az üdö-jére lerakódott lusta nyári por ijedten menekül ki a nyitott ablakokon.

Szeptemberben egész esztendőre megtelik a szívem áhitattal, szeretettel, ebben a hónapban imádság minden gondolatom, lelkem csordultig van akarattal, munkakedvvel s már az első szeptemberi napon megjelenik szemem előtt a dús júniusi aratás délibábos képe. Én ebből a látomásból élek egész éven át, ez ad erőt a csüggedések perceiben, ez a csodálatos szeptemberi álmokép varázsol üdítő mosolyt az ajkamra, ha verejtékezik a homlokom. Én, az öreg diák, tapasztalatból mondhatom, hogy az apró tanulótövéreim lelkét is hatalmába ejti a szeptember varázsa.

A mostani szeptember lelkében pedig kilencszázéves magyar erők szunnyadoznak. A mostani szeptember a magyar ifjúság örök vezérével, Szent Imre herceggel karöltve járja sorba a diák-tanyákat, a népes iskolákat s a diákok szénije, a lilimos herceg így köszönti az iskolába lépő ifjakat, lányokat: Kéz a kézben!

S tudom, hogy a szent ajkáról elszállt szavak örökre bevésődnek a ti lelketekbe. Nincs köztetek egyetlen egy sem, aki meg ne értené a figyelmeztető szavakat, az égből eredő igének a jelentését! Nektek nem kell magyarázni, hogy mi az értelme a lilimos herceg szövegének: Kéz a kézben! Ti valamennyien tudjátok, hogy az új honfoglalás szent munkáját csak az egy akaraton levő ifjúsággal lehet elvégezni. Kéz a kézben, váll a vállhoz: ez a nemzetépítő jelszava! S ha kéz a kézben lépünk a munka irtatlan ösvényére, akkor elhervad a gaz a lépéseink alatt s kidőlnek a haladást gátló százados gáncs-bozótok az erős hitű szívünk erejétől.

A mostani szeptemberre fenséges hivatás vár. Szent Imre herceg azt akarja, hogy már az első munka-órán eggyé forrjanak a millió diák-szívek, egy akaraton legyenek a diák-lelkek. Az mit sem számít, hogy te talán más hiten vagy, protestáns vagy zsidó anya ringatta a bölcsődet, de egyben mégis közös lehet a hitünk: mindnyájan, akik a csonka hazának megalázott földjén élünk, gyermekei

vagyunk Szent István országának, testvére vagyok a más-hitűnek, a gazdagnak, a szegénynek, az ártatlannak, a bűnösnek! S érzem azt is, hogy felelős vagyok testvéreim cselekedeteiért, boldogságáért, könnyeiért.

Tehát örömedet, nyugalmadat, gondtalan perceidet, tudásodat mindig annyifelé kell osztanod, ahány senyvedő magyar él az Isten ege alatt! S ha a szegénynek gazdag a lelke, akkor juttasson égi kincseiből a koldus-gazdagoknak; akiket pedig földi javakkal áldott meg a Teremtő, az mind a két kezét nyújtsa ki a nyomorban fuldoklók felé. Itt tarts egy kis pihenőt, édes gyermekem, temesd tenyeredbe buksi fejedet és elmélkedj a szavak értelmén, mert amit mondtam, az rád is vonatkozik, a gondterhes, nyomorgó diákra. Lehet ám a szomorú szívekbe boldogságot varázsolni, hitet önteni egy kétfilléres acéltollal is! Egy tudós mérnök barátom valomása szerint, élete sorsát egy testvériesen megfelezt rajztömb döntötte el.

— Kedves barátom, akár hiszed, akár nem — mondotta érzékenyülve a mérnök — a szegény földműves fiának a szívébe azon az emlékezetes rajzórán kötözött be örökre a szeretet és a hála. — S a mérnök úr építkezéseinek a régi padszomszéd, a jószívű iparos gyermeke végzi ma is a lakatos-munkálatokat.

Édes gyermekeim, vajjon hányan ismerik közületek a szívetekben lakozó érzéseket? Ugyan nem válik-e sokaknak lelkében az idő múltával hajléktalanná a szeretet, a hála? Erre még gondolni sem akarok, mert az Isten akarata szerint a mérnök úr szívének két örök lakója az élő hit legszebb virága.

A lilimos herceg mindenkét szeretett és hálás volt a pórnak is a jó szóért, a jó tanácsért. A hiúságot, a tétlenséget, az irigy séget erős hitével irtotta ki szívéből, hogy örök szállása lehessen

lelkében a szeretetnek, a hálának.

S csak te nem tudnád ezt megcselekedni, édes gyermekem? Ne légy gyenge, bízz saját erődben, mert a te lelked is halhatatlan, hiszen tebened is él az Isten és így a te hiteddel is lehet diadalmaskodni a gonosz indulatokon, ha kéz a kézben haladsz magyar testvéreiddel örökéletű nemzetem vérről öntözött országútján!

Hallod? Már megszólalt az iskola harangja. Fogd meg tüstént tanulótársad kezét! S akkor sem feledd el ezt az első kézszorítást, ha azok a bátortalan, tintás ujjacsok már kenyérkereső kezékké erősödtek!

S te, mint az új honfoglalásnak egyik előharcosa, fűgeszd szemeidet a szent herceg fehér lilimára, hogy füled szüntelenül hallhassa a magyar égből hangzó szöveget: Kéz a kézben!



Szent Imre herceg szobra Zircen.

A szobor a Szent István idejében épült templom egyik díszes oszlopán áll.

Pályázat.

Most pedig lássuk, vajjon kinek a lelkében fogamzottak meg az én szív-palántám? Mert mit sem ér ám a lelkesedés cselekedet nélkül, az üres fellángolás olyan, mint a májusi száraz villámlás eső nélkül: szép, szép, de nem kíséri áldás s nincs köszönet benne! Ne szavakkal és könnyes szemekkel mutasd ki háládat, amiért új életre keltettem benned a lelkiismeretet, — a lelkes pillanatokért tetteket kérek cserébe!

Szent Imre herceg kilencszázéves jubileumi esztendejét minden olvasómnak áldozatot követelő, önzetlen cselekedettel kell megünnepelni! Az áldozat lehet egy fillér csupán vagy a szegények testére aggatott ócska ruha is! A lilíomos herceg azt is javadra írja, ha mindennapi uzsonna-kenyeredet megfelezed egy hónapon át valamelyik árva magyar testvéreddel. S azután írjatok egy szép magyar kérelmet a

magyar ifjúság védőszentjéhez. Meglássátok, hogy Szent Imre herceg közbenjárására meghallgatásra fog találni hő imátok. Imádságtokba szőjétek bele a Kárpátokat, az elrablott magyar templomok síró harangjait, az elhagyott temetőket, az árvák könnyeit... Könyörgéseket ragasz-szátok be imakönyvetekbe, szögezzétek fel a tanulószobátok falára!

Tíz pályázó fohászát Szent Imre-imakönyvvel tüntetjük ki. A jubileumi év emlékére minden pályázónak Szent Imre képével díszített emléklapot ad a szerkesztőség.

A jubileumi fohászokat november 5-ig, a lilíomos herceg névnappjáig küldjétek el a szerkesztőség címére.

Kedves gyermekeim, leveleteiből ki ne felejtsetek az áldozatos cselekedeteitek részletes leírását, mert az emléklapokon a tetteiteket is meg akarjuk örökíteni!

Pályázat, amiért égi jutalom jár!

Sok kisírtszemű gyermeket láttam kilépni az iskolák kapuján a nyári beiratkozások idején. Egy-kettőt meg is szólítottam, meg is ölegettem, titkon, lopva — hogy a köszönő szó el ne rontsa a lellem kedvét — meg is segített. Hej, ha ilyenkor a kihulló, fájdalmas könnyek mind arannyá válnának, de boldog lenne ez az ország, akkor itt mindenki gondtalanul élne, mi volnánk a nagy világ leggazdagabb népe. De nem siránkozom, elérhetetlen vágyak után sem futok, az álomországban született reménység-pillangókat nincs szándékomban a képzelet hálójába befogni, mert attól tartok, hogy megrészegülök a temételen delibábos látomástól és ezután majd nem lesz elegendő józan eszem, erős akaratom az élet ezer kemény harcát győzedelmesen végigharcolni. Az álmodozónak fele erejét a vágyakozás, a reménykedés veszi el! Nekünk, szegény magyaroknak pedig minden szépből, minden jóból teljes egészre van szükségünk. Aki ébren van, az cselekedjék; aki alszik, az álmodjék! Mi pedig Trianon óta, édes gyermekeim, a csecsszópótól az aggastyánig mindannyian talpon vagyunk, éber lélekkel, feszült tekintettel lessük a felkelő napot, a minden magyarok dicsőséges hajnalát.

Itt-ott már pirkad az ég alja, az ifjúság szívében, a ti lelketekben már izzanak, lángolnak a magyarok felkelő napjának az éltető sugarai. Egynémelyikötök szívéből kiröppenő napnyilacsák már az én lelkemig is elértek. De nekünk ám nem melege, hanem a sivatagtengerek perzselő hőségére van szükségünk, olyan forró, égető szív sugarakra, a lelkeknek olyan magas hőfokára, tisztító tűzére, amelyből minden magyar diák, minden magyar ember patyolat-fehéren kerüljön ki! De aki a magyarok tisztító tűzének öre, táplálója akar lenni, az először tekintsen be a saját szívébe, lelkébe.

Fiam, leányom, te vajjon tudnál-e nyugodt lelkiismerettel felelni az alábbi három kérdésre?

Láttad-e már magadat önzetlennek?

Magyar testvéreiddel szemben mindig a szeretet irányította érzéseidet, cselekedeteidet?

Megértetted-e mindenkor a szenvedők fájdalmát, a szegénység könnyét?

Elvárom tőletek, hogy igazat mondjatok, mert vallomástokat maga a mindentudó Isten fogja ellenőrizni.

Most olyan cselekedetre szólítalak fel benneteket, amiért nem ezen a földön kaptok majd jutalmat, kitüntetést. Ebben a pályázatban a hiúságnak, a feltűnési váagnak, de még a nemes versengés érzésének sem szabad befolyásolni, irányítani tetteiteket.

Mielőtt még elárulnám szándékomat, annyit mondhatok, hogy ennél a pályázatnál a jószívvel adott egyetlen fillérnek ugyanannyi lesz az értéke, mint a szépen csengő ezüst pengősnék.

Mondjuk, a ti polgári iskolának kerekén 120 növendéke van. Egy tanulónak a negyedévi tandíja 7 pengő. Osszuk el a 7 pengőt százhuszszal, egy-egy tanulóra kerekén 6 fillér jut.

No, most jön azután a szerkesztő különös kívánsága. De szép lenne, ha az önképzőkör ifjúsági elnöke azt mondaná 120 társának: barátaim, barátnőim, az összegyűlt 7 pengő negyedévi tandíjat küldjük el a szomszéd polgári iskola önképzőkör elnökének azzal a szerény kéréssel, hogy a mi szívvel adott filléreinkből fizesse ki az iskola legszegényebb gyermeke helyett a negyedévi tandíjat, de mi nem akarjuk soha-soha tudni annak a tanulótestvérünknek a nevét, akinek a mi szeretetünk zálogát adtattuk!

Igy lenne ez szép, így volna ez nemes, gyermekeim! Örök üdvösségünket csak azok a cselekedetek szolgálják igazán, amiket soha nem lehet megköszönni, amikor az áldozatos fillérek, az apró örömek láthatatlan kezekből erednek.

(A 7 pengőn felüli fillérek dobjátok be közösen a templomotok perselyébe.)



Szent Imre.

Martino Altomonte képe a győri Karmelita rendházban. (Részlet.)

Annyit azért engedjete meg, hogy az ifjú Polgárok Lapjában az iskola puszta nevét leközlhessem. Hogy utólagosan senki ne vádolhasson, még a közlés formáját is ideírom: Pl.: *A csornai róm. kath. polgári leányiskola növendékei a soproni áll. polgári leányiskola egy ismeretlen, nagyon szegény tanulója számára 7 pengő negyedévi tandíjat küldtek.*

Az én olvasóim azt már valamennyien tudják, hogy a szegények

fájdalmát, nyomorát nem a szép szavak, formás gondolatok enyhítik, hanem a cselekedetek!

Január 1-ig türelmesen várom a leveleiteket.

Az angyalkák fényes csillag-ceruzájukkal már ott állanak a nagy égi könyvek előtt! Ugyan melyik iskola növendékeinek írják be előbb a neveiket?

MEZEI VIRÁGOK.

Irta: Móra István.

Velemidős obsitos az én öreg pajtásom: Fabula Dávid. Egy padban drukoltunk valaha, ő a latint nem szerette, én az algebrát. Amabbul én segítetttem neki, emeből ő

Mert tisztára olyan pirosbarnára sült a keze, nyaka, kopasz feje, két orcája, mintha most szalajtották volna ki az *Utolsó mohikán* regényből, mit ötven esztendeje együtt olvastunk.

Hátramordul, de aztán elmosolyodik, — olyan fehér minden foga, mint a porcellán — s avval fogadja köszöntésemet, hogy:

— Na, jókor jöttél te is! Éppen emberevő kedvemben vagyok. A kasza-kő üsse meg ezt az egész mostani világot!

— Nettene! — mondok — minket is?

A vicinális beköhhög az állomásra. Hordár ott éhenhalna, Dávid félkezébe kettőt kapkod, mégis marad fölszednivalója, mit én kapkodok fel. S én egy egész gőzösre nem tudnék annyit fölpakolni, mint ő egy kis polcra, sarokba.

Aztán leveti magát és fújtat. S mikor a szava megjön, teremtésével kezdi megint.

En meg rágyujtok akkurátosan, aztán mondom csendesdeden:

— Hallod-e, hékás, ha tovább is ilyen harapós kedvedben leszel, mindigárt megkérdzem, hogy van *deusnak* a többszáma?

Arra kisímul az arca, ő is pipát, dohányzacskót halász ki a bekecse zsebiből, rápöszent öngyújtóval és békecséges hangon magyarázza haragját:

— Hogy a manóba ne haragudnék, hallod-e. Nézd, itt méricskélek, parcellázok Cserepallagon, s kifogytam a segítségül. Az emberből, aki a láncot vigye, zászlót leszúrja. Ki aratni ment, ki meg értetlen, hátul keresi a jobbra-balrát. Péter-Pál előtt egy nappal már tisztára magam maradtam. Otthon, Megyeren, — gondoltam — szétnézek, hátha kapok valakit. Mondom a boltosnak, aki most nyitott nálunk bódét, hogy mi szándékkal vagyok. Kapja, ajánlkozik ő maga. Hogy azt mondja, tönkrement Újpesten, maradékjából próbálkozik itten, de nem megy semmire, hát eljön segítségnek. A boltoskát ellátja az asszony, meg annak a mamája. Hát jó. Kijött velem a boltos. De az alkut elhibáztam. Kérdeztem, mit kér? Kezit dörzsölte, hogy amit szánok.

— Csodálom téled, — kacsintottam felé — holott te mindég értetted az algebrát.

Jött a kalauz, kilyukasztotta a jegyeinket, s hogy magunk maradtunk, — folytatja vala öreg felem a mondokáját:

— Te, a dolog úgy áll, hogy én is a munkám díját sokára kapom, az embert is asszerént emberelem, amit



A Cserna-vízesés Herkulesfürdőn.

nekem. Ő oszt a műegyetemre került, mérnök lett, én meg a hatodik után fölcseptam prepának, tanító lettem.

Itt Pesten találkoztunk össze szép húsz esztendő után s azóta is tartjuk hűséggel a régi barátságot.

Egyszerre mentünk nyugdíjba, ő házat épített magának Szilasmegyeren, s azóta is mércsikéli három-négy falu földcsekéit, én pedig zsellérkedek a más házán és főfoglalkozásom, hogy sokat csavargok erdőn-mezőn, hegyen-völgyön, keresem, hogy mit írjak meg pihenésképpen.

Péter-Pál után egy pár nappal valamelyik vicinális-állomáson találkoztunk össze. Ládika, háromláb, kistarisznya, nagytarisznya, messzelátó tokja vette körül, nyakában összeszíjjazott pokróc, sátorlap, kocsiderékra való bagázsia.

En csak úgy pajzánosan voltam: egyszál botocska-val, üres írótaskával, és a félmarkomban kis bokréta szalmavirág — anyókának.

Utóbb váltottam jegyet mint ő, s hátulról kaptam derékon:

— Köszöntelek, Mágua, nagy főnök!

ér, de soha munkás munkáját le nem kicsinylettem. Ennek a boltosnak a munkája pedig kicsit ért. A batyuja akkora volt, mint egy kisszerű szalmazsák. Sajt benne, szardínia, akkora két kenyér, mint ide hat hét, kristályvíz, málnaszörp, törökdohány, — ajajú! Csak takaródzót nem hozott. Én szalonnát sütem kórélágon, sátozt vertem, ő meg begyalogolt a faluba hálásra, s mise is elmúlt, mire kivergődött, akkor is a hasa fájt. A zászlót nem bírta földbeszúrni, a láncot szemenkint húzta, — az ördög engem majd elvitt.

— Úgy köll neked! — feleltem a létániára a sólyomvári állomáson, megállás közt, — ott is hagyott a segítség, ugy-e?

Dávid zsebreavágta a pipáját, fejit csóválta.

— Nem. Kibírtam egész a mai szombatig.

— S otthagytad Cserepallagon?

Öregfelem legyintett:

— Hogy ott-e? Nem is jött volna velem a gazember. Kérte a salláriumát. Kínálok neki a hat napra harminc pengőt. Azt mondja, hogy el nem fogadja, neki öt pengő napjára kevés, mert ő intelligens. . . Hát, tudod, megharagudtam, azt mondtam, hogy jó, alászojgája, köszönöm a szíveségit és beletartottam a három tizedet a bugyelárisomba. És akkor kérte, hogy nem bánja hát no, hiszen intelligens emberek vagyunk, hanem adjak még tíz pengőt kölcsön, mert egy kis üzlet kínálkozna neki a faluban, — majd a boltjában levásárolhatom azt a tíz pengőt. . . Ráfogtam a messzelátót is, a szeges bakancsomat s utána vágtam a harminc pengőjét, minek tizedét se érdemlettem, mert csak mérget etettem velem.

Komámnak állomása következett. Segítettem neki a perronra kipakolászni. S kezem vállára tettem és szólék:

— Te, Dóci, nem okosabb volna, ha magadhoz vennél így nyáron valami jóra való diákgyereket. Mint amilyenek voltunk mink is valamikor. Nincsetlen gyereket, dologra termettet, dologban nem válogatóst.

— Ha volna, tán jó is lenne.

— Hát én tudok egyet és felek érte. Kihozom hozzátok holnap, vasárnap. Ha be nem válik, én fizetem a napszámját. Azt se kezd magosan márcsak ezért se.

Szillé Andrászt vittem ki másnap Szilasmegyerre. Az alku most is az volt, hogy majd amit a tanácsos úr szán.

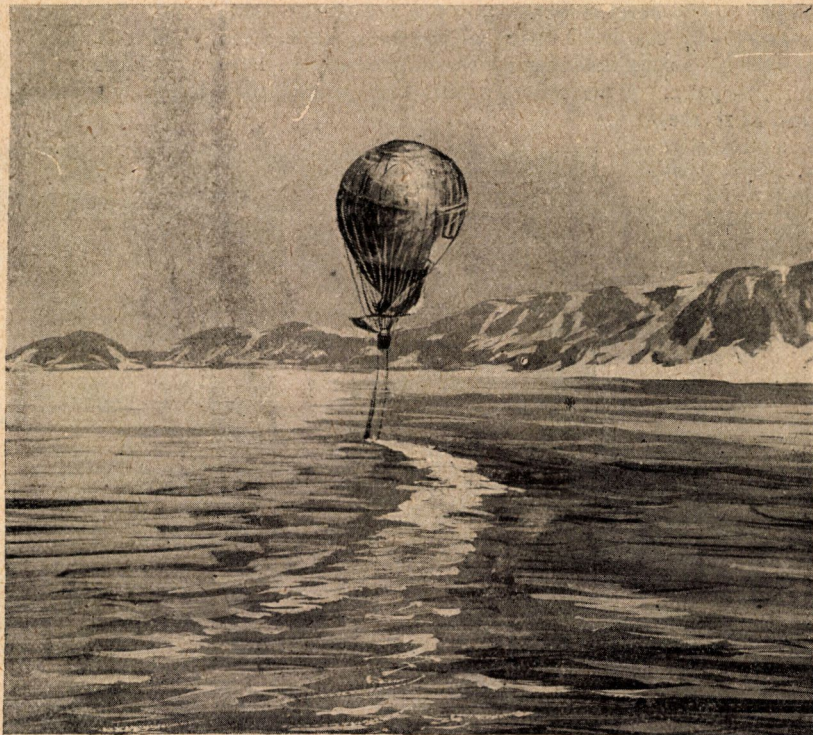
András most végezte a polgári negyediket. Fölvették a tanítóképzőbe, de kétes volt az elmenetele, mert hiszen hadiözveg az édesanyja, és a házukban vicin és hát ruha is köll, beírás díja is, könyvek is. Hanem ezt nem mondtam el obsitos felemnek, a műszaki tanácsos mérnök úrnak. Kérdezősködni se tudtam volna anyától se Bandinak, mert Bugacot jártam: van-e még ott «kék

virága a szamárlenyernek»? — s a Holttiszát: tutajozik-e még rajta az ósvilági sulyom?

S ma reggel, Szent István napja reggelén becsengetett hozzánk a viciné, megtudván, hogy az este hazajöttem, — s kérdezte, hogy feljöhetne-e Bandika egy szóra?

Persze, hogy feljöhetett. Szép fehervászon új ruhában, új cipőben, kávészínű ábrázattal. S hozott félkezében útifüvet a kanárinknak, másokban akkora mezei virág-bokrétát, mint a taligakerék. S avval adta ide, hogy együtt szedték a mérnök úrral, ketten is válogatták össze. Tiszteletét is küldi a mérnök úr s kezét csókoltatja a tekintetes asszonynak.

Köszöntem mindent s András fekete képét megsímogatva, kérdeztem:



Andrée északsarki utazása.

A léghajó a Jegestenger felett. Harminc évvel ezelőtt három svéd tudós léghajón indult el az északi sark felkutatására: Andrée, Strindberg és Fraenkelt. Az expedíciót a leszállás után szerencsétlenség érte, a léghajó elpusztult. A vakmerő kutatóknak gondolni sem lehetett a menekülésre, valamennyien megfagytak a jégtáblákon. Andréének gondosan becsomagolt naplóját megtalálták, de tartalmát még nem hozták nyilvánosságra. Az északi sark tragikus hőseinek földi maradványait Tromsöbe szállították.

— Jó ember-e a mérnök, Bandikám?

— Az Isten is annak teremtette, kérem szépen. Az utolsó héten már hat pengőt adott napjára, pedig még kosztot is ő adott.

Most már el is tudok menni a képzőbe. A virágot pedig igen bővízbe tessék tenni, mert csupa réti virág. . .

Kedvesebb virágot életemben se kaptam a nevem-napjára.

Szállj imám. . .

Szállj imám, éneke,
Szállj a kéklő égbe,
Hozz békét szívünkbe
Könnyein helyébe.

Gyász a mi tavaszunk.
Didergünk és fázunk.
Rabság az ünnepünk,
Bilincs a kálacsunk.

Dalunknak ajkunkon
Nincs melódiája,
Hej, pedig neves volt
A magyar nótája.

Szállj imám, éneke,
Szállj a kéklő égbe,
Hozz derűs világot
A Duna mentére.

Elgyászult magyarnak
Viharzó szívébe
Hozz békét, jókdevet
Könnyei helyébe. . .

Székla Antal.

SEGÍTSETEK!

Ifjúsági regény. — Írta: Siklaci István.

— Fiúk, megtaláltam Szent László koporsóját!

Kolozsváry Márton, a sápadtarcú, beteges diák egy tenyérszerű nagyságú márványlapot húzott ki a foltos kabátja zsebéből. A mártír tanító fia után olyan erővel csapódott be a nyolcadik osztály ajtója, hogy a nagyváradi öreg gimnázium faláról leesett Oláhország térképe. A tizenhat magyar diák ijedten állta körül a porba hullott papiros-országot. Makkay Dénes előreugrott s elszánt, bátor hangja egyszeribe letépte a székely fiúk lelkéről a rabláncokat.

— Mit bámultok, gyerekek, talán megijedtetek? Nem láttátok, hogy a magyar Isten igazságot osztó keze dobta lábaink elé Oláhországot? Hajtsátok tüstént végre az Isten akaratát! Ha sokáig kell még túrni, várni, remélni, Istennemre, megalszik a vér az ereimben. Cselekedni, csele-

kedni, mert megfojt a tehetetlenség, mert kiszáradnak az izmaim, kiszikkad a szívem, elkárhozik a lelkem!

Makkay Dénes ráfordította a kulcsot az osztály ajtajára.

— Ez az utolsó óra, amit veletek együtt töltök. Nem bírok tovább alakoskodni, verjen meg az Isten, ha még egyszer kiejtem a számon, hogy oláh alattvaló vagyok! Mit néztek rám olyan csodálkozó szemekkel? Ha megszólal az iskola csengője, én búcsúzom tőletek, nem várom

meg az utolsó történelem-órát. Elégetne a szegény, elhamvasztaná szívemet székely vérem, ha még egyszer megtagadnám Erdélyt. Tudjátok-e, mi lesz az oláh nyelvből az érettségi írásbeli tétel? «Erdély szerepe Románia történetében.» Hát ki meri írásban adni közületek, hogy a Hargita, a Csiki-hegyek már ezer esztendeje az oláhok jussa volt? Meghasadna a szívem fájdalomában, világá üldözne a gyalázat, ha megdicsérné dolgozatomért az a renegát Maniu! Ezt gyűlölöm legjobban a tanárok között. Hinnétek-e, hogy a magyar világban ez a hazátlan féreg volt minden március tizenötödikén a város ünnepi szónoka? Maniu, téged az útálatom, a gyűlöletem fog megfojtani!

Makkay Dénes izmos ökle elkeseredetten csapott le a katedrára.

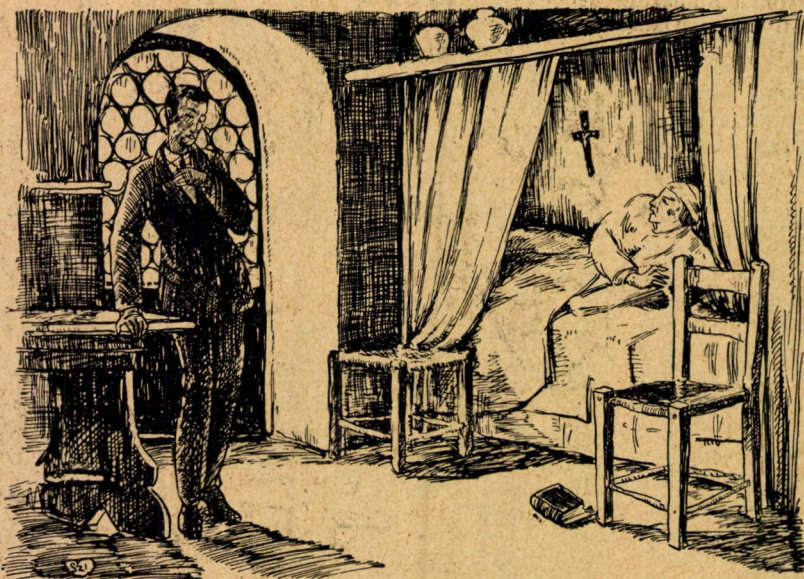
— Nyolc év alatt gondoltatok-e egyszer is arra, hogy gyerekésszel minden órán megtagadtuk hazánkat? De az én lelkemben már hajnalodik, felébredtem, igaz székely lettem újra, aki jó bizonyítványért, júdások szép szaváért nem fogja többé eladni magyar hitét, üdvösségét! Ti ne kövessetek engem, hiszen mindenki nem foghat vándorbotot, nem akaszthat koldustarisznyát a nyakába. Én sem hagyom el örökre Erdélyt, csak segítségért me-

gyek a csonka hazába. Még a nyáron átszököm a határon, bejárom a palotákat, a kunyhókat, hogy kinyissam a szabad testvérek fülét, hadd hallják meg végre jajszavunkat; Erdély felé fordítom tekintetüket, hadd lássák meg apáink testén az oláh korbács véres foltjait, a vértanúk sírjait; feltámasztom, kiemelem szíveiket a türelemkoporsóból, hadd érezzék ők is a mi kínjainkat; felkorbácsolom odaát a lelkek nyugalmaát, hadd éljen, lángoljon az ő arcuk is a megcsúfoltak, a megalázottak szégyenétől! Esküszöm, hogy nem jövök vissza egyedül, magammal hozom az Alföld felébredt, felriasztott diákjait! Ne félj, Márton, száz étellel bosszuljuk meg édesapáink mártírhalálát!

Kolozsváry Márton szabadult fel elsőnek Makkay Dénes szavainak bűvös varázsa alól:

— Testvérek, Felix atya jövendölése beteljesedett!

A székesegyház mögött lebontották az öreg házat s tegnap a pince ásásánál márványkőbe csörrent meg az egyik oláh munkás lapátja. Csodálatos pillanatokát éltem át! Örömkönnyeek fátyolozták el szememet és a fényes kődön keresztül Gábor Mózes szomorú arcát láttam. Fejem szédült a boldogságtól, füleimben ezer harang kongott és mégis tisztán hallottam a jóságos Felix atya tavalyi



Nézd, most megint megmozdult az ajka...

jóslatát: «Gábor Mózes elment, édes gyermekeim, de köztetek maradt legendás Szent László királyunk. Csak hordozzátok türelemmel a magyarok súlyos keresztjét, én mondom nektek, hogy már nincsen messze a megváltás órája. Látomásom volt az éjtszaka, fiaim, Gábor Mózes Jézussal együtt lépett be a cellámba. A Megváltó megfogta a kezemet és így szólt hozzám: Mondd meg tanítványaidnak, hogy az a nemzedék fogja felszabadítani a székelyek földjét, aki a Szent Király márványkoporsójának az első darabját megtalálja. Tudjátok-e, mit jelent az égi szózat? — mondotta Felix atya. — Nem veszett el semmi ezen a földön, ha él bennünk a hit, ha utolsó lehelletünkig tudunk remélni! Dolgozzatok és tanuljatok, túrájátok, munkáljátok türelemmel a székelyek szent földjét, akkor minden bizonnyal megtaláljátok, visszaszerzitek a magyarok boldogságát, elveszett hazáját!»

A titokzatos kincs kézről-kézre járt a diákok között, s az eljövendő dicsőség mámorától megittasodott tizen-nyolcévesek egy pillanatig sem gondoltak arra, hogy Kolozsváry Márton legendás leletét csókjaik, könnyeik zápora avatta szent ereklyévé...

Márton törekeny testére Szent László-korabeli csillogó páncélinget aggatott a nyolcadikosok képzelete, vékony,

sivító hangja kirohant a nyitott ablakokon és a tavaszi szél szárnyain bejárta a rab székelyföldet. Kolozsvár minden szavával legyőzhetetlen akadályokat akart gördíteni Makkay Dénes elhatározása elé, de hiába, Márton jószándékánál is erősebb volt a Dénes akarata.

— Ne csüggedj, Dénes, hiszen mienk lesz a diadal, a dicsőség! Mi lesz velünk, a gyengékkel, ha az erők, a bátrak cserbehagynak bennünket? — Kolozsvár magasra emelte a márványkövet.

— Szent László lesz a vezérünk! — lelkesedtek a drága székely fiúk. A szemekben ragyogó könnyekről ezer színben verődtek vissza a májusi nap sugarai. S a tizenhat székely diák látta, esküvel bizonygatta, hogy a nagásra emelt vörös márványkő dicsfényben ragyogott Kolozsvár Márton vékony újjai között.

Kedves gyermekeim, akik írásomat olvassátok, higgyétek el ti is Kolozsvár Mártonnak, hogy a kezében tartott törött márványdarab a Szent László királyunk koporsójából való. Ha végighallgattátok volna a hetedikesek hittan óráján Felix atya szent beszédét, senki sem kételkednék közületek a nagyváradi diákok hitében.

Úgy volt az, hogy tavaly Makkay Dénesék valamenynyen ki akartak maradni a gimnázium hetedik osztályából.

Az egyik szombati napon Maniunak volt történelem-órája a hetedikben. Az oláhok eredetéről beszélt s a magyarázat hevében annyira megittasodott hazug lelke az oláhok dicsőségétől, hogy a székelyeket sehonnai, jöttment népségnek nevezte, akik már elfelejtették büszke rokonságukat, mert Maniu hite szerint a csiki, a háromszéki székelyek is a dicső román nemzetnek voltak valamikor a gyermekei.

Gábor Mózes a hátsó padban megszorította Makkay Dénes kezét.

— Testvér, meg kell védeni a székelyek becsületét! Az örök hallgatásban elvérzik a szívem, elapad az erőm. Nem bánom, jöjjön a korbács, a szenvedés, a halál, a kínok kínjával pusztuljak el, de véreimet gyaláznai nem hagyom!

Mózes suttogó beszéde a harmadik padoszomszéd fülebe is eljutott. Kolozsvár Márton hátranézett, — könny csillogott a szemében s Gábor Mózes elérte a jó barát néma üzenetét. Mózes mind a két kezével megragadta Makkay Dénes karját.

— Szeretnék keresztthalált szenvedni értetek, de én soha nem bocsátanék meg a latroknak!

Mózes nyílt szürké szemeit befelhőzte a nemes indulat, háromszor is megfordult körülötte a tanterem s úgy érezte, hogy fejében a büszke ősnak, Gábor Áronnak az ágyúü dübörögnek. Kirohant a katedrához és fogcsikorgatva vágta Maniu szemébe az igazságot:

— Nem igaz! Minden szava hazugság! Ne felejtse el, hogy Szent László városában gyalázta meg a székelyeket!

Maniut szíven találták a Gábor Mózes szavai, percekig mozdulatlanul ült a katedránál, egész testében remegett, az orrára csúszott pápaszemén keresztül félve pislogott az osztályra. Segítségért akart kiáltani, de reszkető ajka felmondta a szolgálatot, a magyar igazság ráült a lelkére, gúzsba kötötte a hazug nyelvé.

Az iskola nehéz tölgyfakapuja dübörögve zárult be Gábor Mózes mögött. Maniu fellelékezett, öklbeszorított kezekkel, bosszút lihegve futott ki az osztályból.

A fiúk a nyitott ablakokhoz rohantak, hogy megegyeszer láthassák Gábor Mózes, hogy megkérdeshessék tőle, merre, hová viszi az üldözöttek sorsa. Kolozsvár Márton sírva borult a padjára.

— Mózes nem látjuk többé, elbujdosik.

A kétségbeesett hetedikesek körülállták a zokogó Kolozsváryt s egyre azt a rettenetes szót suttogta remegő ajkuk: elbujdosik, elbujdosik. Makkay Dénes átolelte Kolozsváryt.

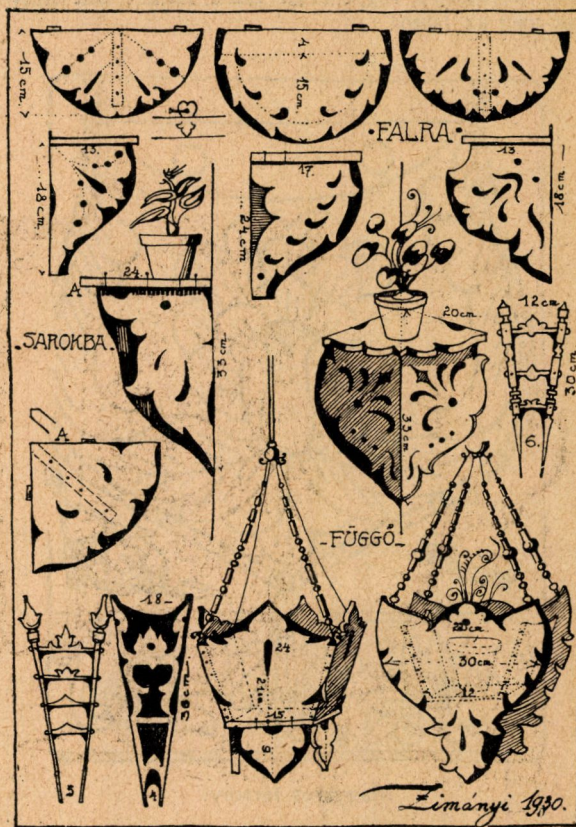
— Székely sors ez, Márton! Vigasztalódj, testvér, a bujdosó magyar az Isten haragja. S akit elüldöztek közülünk, az ellenségeinek nem tud irgalmazni, nem tud kegyelmezni!

— Ne is irgalmazzon, ne is kegyelmezzen! — pattant fel a padból Kolozsvár Márton.

— Fiúk, — szólt emelkedett hangon Makkay Dénes — mi nem léphetjük át többé az iskola küszöbét, Gábor Mózes mártírságában mindnyájunknak osztozkodni kell!

— Várjuk be a hittan órát, Dénes — szólt közbe bátortalanul Enyedi Pista.

— Felix Atyától sem búcsúzhatunk el, mert veszedelemben forog Gábor Mózes élete, ha elfogják, halálra



Díszes függő és fali virágtartók az iskola folyósóira és az osztályokba.

(Olvassátok el még egyszer a júniusi Ifjú Polgárok Lapiában megjelent «Virágos iskola» című pályázatunkat. 154. lap). Arány 1:12.

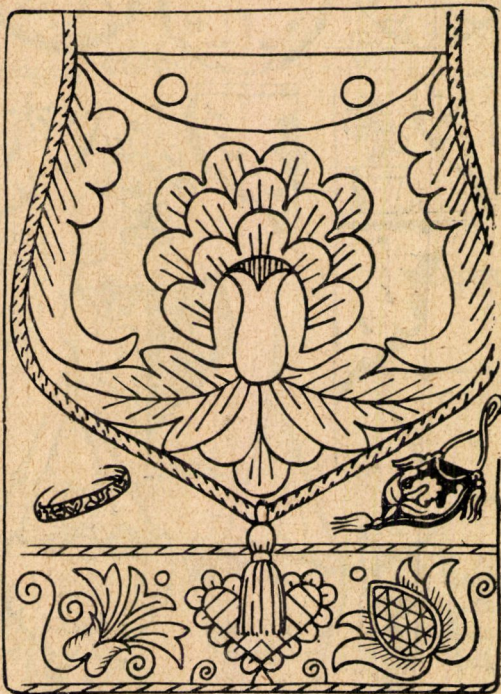
korbácsoltatja Maniu! Valahányszor kiejtem ennek az oláhnak a nevét az ajkamon, úgy érzem, hogy halálos vétket követek el. Utánam, fiúk!

Makkay Dénes felrántotta az osztály ajtaját. Felix atya a folyosón állt, szomorú szemeivel végigsimogatta szenvedő fiait és kitért karjaival elállta a kijáratot.

— Mindnyájan a helyünkön maradunk, édes gyermekeim!

Senki nem merte megérinteni Felix atya reszkető karjait, erősebb volt az ő áldott, gyenge két keze Makkay Dénes indulatjánál is. Felix atya ezen a hittan-órán nem ült a katedrához, Gábor Mózes üresen maradt helyét foglalta el. Fekete reverendája leomlott a poros padlóra. Az iskola felett úszó sötét esőfelhők mögött bujkáló nap sem mert betekinteni a hetedikesek ablakán, mert érezte, hogy soha nem tudná felszárítani a Felix atya szeméből kihullott könnyeket...

— Mózes elment — szólt elfogódottan Felix atya. — Egy báránnyal kevesebb lett a gondjaimra bízott nyáj s az Úr a pásztort fogja felelősségre vonni az elveszett báránnyáért. Uram, én vagyok a bűnös! Fiaim, engem vádoljatok, engem átkozzatok, mert soha nem tudtam így szólni hozzátok: nyugodjatok bele sorsotokba! De hol az a székely, aki ki merné ejteni az ajkán: Felejtétek el, hogy apáitok valaha szabad hazában éltek, ne gondoljatok soha a jövőre, tagadjátok meg a multat s csak a mának éljete. Legyetek megalkuvók és alázatosak, lapuljatok a földre, mint a férgek, ha suhog a korbács; fussatok, mint a gyáva nyúl, ha szuronyt szegeznek a melleteknek; nektek csak hallgatás, könny és fájdalom lehet a sorsotok! S ha mégis termett volna Erdély földjén ilyen lélek, essen ki a nyelve a legelső szónál s testét, lelkét, földi jussát, üdvösségét vegye el az Isten, mind a két kezével verje meg az Isten!



Magyaros tarsoly.

— Verje meg az Isten — suttogták a súlyos átkot Felix atya után a hetedikesek.

— Valahányszor panaszra jöttetek hozzám a Maniu órái után, megbocsátás helyett gyűlöletet csepegtettem a szívetekbe s ti mindig úgy mentetek el tőlem, mint az összeesküvők: elszánt, bátor lélekkel néztetek szembe a becsületes székely halállal. S amikor becsukódott utánatok cellám ajtaja, hányszor támadt az az örült gondolatom, hogy csatasorba állítalak benneteket...

Egy hosszú esztendő múlt el azóta, a hetedikesekből nyolcadikosok lettek, eljött a május is, újból kinyíltak a csiki havasokban a fehér gyöngyvirágok, csak a Makkay Dénesék szívében nem akart kitavasodni.

Amióta Gábor Mózes elbujdosott, csodavárók lettek a nagyvárad diákok. A székely szíveket ismerő Felix atya pedig kiapadhatatlan forrása volt a legendáknak. Az ő hívó szavára mindig kellő időben érkezett meg az égi segítség, ha már nem győzte legendával, akkor jött a csoda, a látomás, a kinyilatkoztatás. Annyi bizonyos, ha bajba jutottak a székely fiúk, a Felix atya cellájának kilincsét egymás kezébe adogatták az égi követek. Titokzatos lel-

kének mindig csak a nevető felét mutatta meg a fiainak. S ha leperegtek a vigasztaló szavak vértelen ajakáról, akkor napokig gyötörte, mardosta szívét a lelkiismeret. Azt mondják, hogy ilyenkor hangosan társalgott cellájában egy láthatatlan valakivel s mint a ketrecbe zárt oroszlán gyors léptekkel járt fel s alá szűk szobájában. Ha már az örökös mozgás sem tudta megnyugtani háborgó idegeit, akkor megállt a feketére vénült feszület előtt s csakúgy ömlött ajakáról a könyörgés, a vád, az átok. Néha majdnem elnyelte a kétségbeesés örvénye, ha arra gondolt, hogy diákjai már egy esztendő óta keresik Szent László koporsóját. S nem volt ereje megmondani az igazságot, nem akarta kioltani diákjai lelkében a reménység utolsó mécsesét.

Az osztályban, a diáktanyákon csak a jóslatról beszéltek a gimnazisták. Makkay Dénes és Kolozsváry Márton napról-napra híven beszámoltak Felix atyának a koporsókeresők lázas munkájáról. Mintha riadót fújtak volna, ha egy-egy régi ház falában, dohos pincében megcsörrentek a csákányok, a nagyvárad diákok már ott nyüzsögtek a téglahegyeken, a földrakásokon és lankadatlan hittel keresték, kutatták a magyar feltámadás követ, ahogy a nyolcadikosok elnevezték Szent László márvány koporsóját.

Ma különösen nagyon szenvedett Felix atya, olyan hangosan beszélt szobájában, hogy a járó-kelők megálltak az ablaka alatt, a madarak elmenekültek a szerzetesház gesztenyefáiról. De a rejtelmes szavak értelmét csak a tanítványok tudták volna megfejtetni:

— Ha azt mondanám diákjaimnak, Uram: fiaim, holnap maga Jézus Krisztus fog a földre szállni, hogy megváltson benneteket a szenvedéstől, egy sem kételkedne szavaimban! De felébresztem őket!

Felix atya mostanában sokat betegeskedett, ma is későn jött be az órára. Mielőtt leült volna a katedrához, végigjártatta jóságos szemeit az osztályon.

Enyedi Pista ijedten hajolt át a Kolozsváry padjába:

— Márton, Felix atya rosszul van, nézd, hogy rémegenek a kezei!

— Nem a testem fáj, Pistukám, a lelkem beteg... Öreg vagyok, fáradt vagyok, már nincs messze a szabaddulás órája — vigasztalta magát Felix atya és elmosolyodott. A kései őszi nap szokott így ránevetni a hervadt virágokra, a sárguló levelekre. Csontkeretes szemüvegét letette a katedrára, nagy, tarka zsebkendőjével megtörölte homlokát s előrehajolt, mintha keresne valakit.

— Makkay Dénest nem látom köztetek?!

Senki nem felelt az ősz tanár kétségbeesett szavaira. Felix atya leborult a katedrára.

— Tavaly ilyenkor Gábor Mózes; most Makkay Dénes! Maniu üldözte el... Holnap, holnap egész Erdély kibujdosik! Uram, ne engedd megérnem.

— Tanár úr, — ugrott a katedra elé Kolozsváry Márton — a jóslat nemsokára beteljesedik, megtaláltam Szent László koporsóját!

Felix atya a szívéhez kapott és velőtrázó jankiáltással rogyott a tanítványok karjaiba. Még hallotta az osztály zúgását, a lelkes felkiáltásokat, de már nem tudta felemelni ősz fejét, nyelve sem bírta többé értelmes szavakká fűzni gondolatait.

A nagyvárad diákok heteken keresztül virrasztottak Felix atya ágyánál, a nagy beteg egy pillanatig sem volt eszméleténél. Kolozsváry azt állítja, hogy a harmadik napon szólalt meg először, Makkayt emlegette, suttogva, szótágolva ejtette ki a kedves tanítvány nevét. Márton megsimogatta az ősz tanár homlokát és megcsókolta a mozdulatlan kezeket. Egy könnyesebb ijedten futott végig a Felix atya mutatóján, a beteg összerázkódott, felnyitotta szenvedő szemeit s megfenyegette Kolozsváryt.

— Erős leszek, nem sírok többé, jó atyám! — Márton háborgó lelkét egyre Makkay Dénes búcsúzó szavai

ostromolták: Szegény Felix atya, szétszélled a nyáját. Imádkozom, hogy megérhesd az oláhok utolsó ítéletét, Erdély felszabadulását, a székelyek feltámadását.

— Nem éri meg, nem éri meg — zokogott a hű tanítvány s lehajtotta fáradt fejét a beteg párnáira. — Ha a márványkoporsó darabját megmutathatnám neki, bizonyosan meggyógyulna, nem hagyna itt bennünket!

Felix atya mozdulatlanul feküdt az ágyán, szenvedő arca elárulta, hogy nehéz gondolatok gyöttrik tiszta lelkét. Az utolsó nap éjszakáján Kolozsvár Mártonnak erőtlén, suttogó hang ütötte meg a füleit, mintha azt mondotta volna Felix atya: Felébredsztem őket, felébredsztem őket!

Hiába töprengsz, Márton diák, Felix atya néma gondolatait az égiekén kívül már senki sem érti meg. Nézd, most megint megmozdult az ajka:

— Ti akartok meghalni Nagy-Magyarországért, ti, a koldusok, a tizenhatalmasok? Nem engedem! Ha majd odaát, a csonka hazában megfűjják a riadót, akkor mi is zászlót bontunk. A Duna-Tisza köze még nem választ jajsavunkra, fájalmunkra! Szeged, Debrecen verje félre először a harangokat. Ha majd Eger, Kecskemét, Cegléd fainak ajkairól hallom az elszánt férfiszavakat: elég volt,

akkor nem bánom, haljon meg Gábor Mózes, Makkay Dénes, Kolozsvár Márton meg a többi szent gyerek, de addig nem adom oda őket. Uram, a te gondjaidra bízom drága székely népem áldott, szép vetését. Itt minden élet drága, itt minden élet szent! S most széttépem lelketekben a magyar álmokat, Márton fiam, mert azt akarom, hogy cselekvő magyarok legyetek! Az a márványdarab nem a Szent László koporsójából való! A tavalyi mesét reménynek, vigasztalásnak szántam, hogy békésen dolgozzatok, tanuljatok. Fel a fejjel, Márton és védj jól a szívedbe, hogy itt minden göröngy Szent László koporsójából való! Ne csüggedj, fiam, hiszen a legendás király hamvait megtalálhatjátok a Hargita bércein, a havasok szikláin, az ekevasra száradt föld porában is. S most jól figyelj rám: az a nemzedék teszi szabaddá a székelyek földjét aki ezzel a magyar hittel végzi verejtékes mindennapi munkáját! Így értettem én ezt, így! Tavaly sem, sohasem másképpen, hűséges diákom, Kolozsvár Márton!

Felix atya hosszú betegségében ma kulcsolta először imára kezét. Bizonyosan Makkay Dénesért könyörgött, mélységes áhitattal kérte a magyarok Istenét, hogy jó fiát ne érje csalódás bujdosó útjában. (Folytatjuk.)

Őszi tornaversenyek az Ifjú Polgárok Lapja tízéves jubileuma alkalmából.

(Fiúk és leányok számára.)

(A trianoni határról, Irottkőről hozott tölgyfalevelekből font koszorút kapnak a győztes csapatok.)

Az Ifjú Polgárok Lapja a tizedik évfolyamába lépett. A legelső olvasóink ma már meglelt, kenyérkereső emberek, érett leányok, boldog édesanyák. A jubiláló Ifjú Polgárok Lapjának csendes ünnepségén csak a lelkek beszélnek, csak a szívek muzsikálnak. A szerkesztőség szerény dolgozósbőjében nincs ünnepi pompa, az íróasztal szelíd lámpafénye nem a terített asztalok ezüstjére szórja biztató fényét, csak egy egyszerű fehér papírlapot világít meg, hogy a lélekből kiszakadt gondolatokat betűkre, szavakra tudja váltani a fényes acéltoll.

Az az ifjúsági lap, amely tíz esztendőn át az építő, csendes munkának volt a zászlóvivője, nem ülhet zajos ünnepet. Azok a tollak, amelyek egy hosszú évtizeden keresztül a cselekvő magyarok országáért éltek, harcoltak, szegyelelnek a csillagást, a cifra szavakkal felékesített gondolatok életrehívását. Az Ifjú Polgárok Lapjának szolgálatában dolgozó tollaknak ma, tíz év után is egy a hitük: a csend, a munka, a tettek érlelik meg elárvult nemzetem boldog jövőjét; de változatlan a mi tollainknak az akaratuk is: cselekvő magyarokat nevelni!

Régi olvasóinktól, a huszonegyéves dolgos férfiaktól, fiatal anyáktól érkezett üdvözlő-levelekből büszke öntudattal állapíthatom meg, hogy az Ifjú Polgárok Lapja becsületes, eredményes munkát végzett. Az egyik levélíró édesanya igen találóan jegyzi meg, hogy «léleképítő» voltunk. Még csak azt fűzöm hozzá a manyasorba zsendült «kis» olvasóm megállapításához, hogy az Ifjú Polgárok Lapja léleképítő munkája a lelkes munkatársak, a polgári iskolát egész lélekkel szerető tanárok, áldozatkész szülők segítségével, szeretete nélkül soha nem termette volna meg a várt gyümölcsöket. Az Isten áldása kísérelje mindazokat, akik a «léleképítő» karöltve dolgoztak, fáradoztak.

Egy könyvvel fogjuk megünnepelni, kedves gyermekeim, az Ifjú Polgárok Lapja tízéves jubileumát. Mi lesz a könyv címe? «Cselekvő magyarok». Ennél szebb, illőbb címet nem is lehetne találnunk. Úgy-e ti is helyeslitek tervünket? Ebben a könyvecskében csak a magyarok szép virágoskertjéről, rólatok lesz szó, kedves gyermekeim.

A mi meghitt jubileumi ünnepünk a gyümölcsöző magyar munkának, az előjövő tetteknek legyen az ünnepe!

Hívó, bátor lélek; kiművelt, józan ész; erősizomzatú, dolgos karok; semmi több, csak ez a három fegyver szükséges édes hazánknak a visszaszerzéséhez, boldogításához. Aki ezt a három fegyvert okosan forgatja, az minden csatában győzelmet arat. A jubileumi pályázatainkkal ezeknek a fegyvereknek mielőbbi megszerzésére akarunk nektek alkalmat nyújtani.

Fiatal, vidám lelkekhez legközelebb áll a sport, a testgyakorlás, a játék, hát kezdjük el tornaversenyekkel jubileumi műsorunkat.

Az Ifjú Polgárok Lapja őszi tornaversenyén minden polgári iskolai tanuló résztvehet, tekintet nélkül arra, hogy előfizetője-e lapunknak vagy sem. A szegénység, a nyomorúság nem lehet gátoló soha az alkotó léleknek, a munkakedvnek!

Az őszi tornaversenyeken először a nagy anyagi áldozatok nélkül megközelíthető iskolák tanulói mérjék össze erejüket. (Ha helyben van két polgári iskola, akkor a benevezésre nem szükséges felszólítani a szomszédos iskolákat.)

Arra előre figyelmeztetlek benneteket, hogy az Ifjú Polgárok Lapja tornaversenyei családias, házi jellegűek. Eppen úgy kell tekinteni ezeket a versenyeket, mintha két-három szomszédos iskola egy barátságos versenyre hívná ki egymást. A versenyek lefolyását és az eredményeket az Ifjú Polgárok Lapjában leközzöljük. A versenyek idejét tetszés szerint állapíthatják meg az iskolák. Természetesen csak abban az esetben lehet versenyekről szó, ha az igazgató úrtól és a testnevelő tanár úrtól engedélyt kaptok az Ifjú Polgárok Lapja tornaversenyeinek a megtartására.

Versenyszámok a fiúk részére: síkfutás, súlydobás, magasugrás, gerelyvetés, diszkoszdobás, football; leányok számára: síkfutás, magasugrás, kosárlabda.

A felsorolt versenyszámokból a versenyző iskolák két számot szabadon választhatnak.

A versenyző iskolák közül az összes versenyszámok



A jubileumi tornaversenyek oklevele.

ban legkiválóbb csapatot a trianoni határról, Irottokról hozott tölgyfalevelekből font koszorúval tünteti ki a szerkesztőség. A tölgykoszorú hitelességét Kőszeg város lelkes polgármestere fogja hivatalosan igazolni. Azonkívül az első csapat aranyérmét, a második helyre került iskola pedig ezüstérmét kap az Ifjú Polgárok Lapja szerkesztőségétől.

(Az érme szövege: Ifjú Polgárok Lapja jubileumi versenye 1920—1930. I. díj vagy II. díj.)

A kiváló versenyzők a testnevelő tanár úr előterjesztése alapján korlátlan számban kaphatnak háromszínnomású okleveleket. (Az oklevelek csomagolási és portóköltségére oklevelenként 20 fillért kell beküldeni a Franklin-Társulat csekklapján.)

A nyertes iskola csak a tornaterem részére kaphat tölgyfakoszorút, arany-, illetőleg ezüstérmét, a győztes csapatokat (tanulókat) csak oklevelekkel jutalmazzuk.

Ha óhajtatok, akkor tavasszal kerületi versenyeket is tarthatunk, de szándékotokat december hó 1-ig közöljétek a szerkesztőséggel. Természetesen azt is meg kell írni, hogy mely iskolák vesznek részt a kerületi versenyben.

A szerkesztőség nevében kérjétek meg kellő tisztelettel a testnevelő tanár urat, hogy legyen segítségetekre a családi verseny megrendezésében.

A verseny eredményét az «Ifjúsági Testnevelés» c. folyóiratban is közzéteesszük.

A Debren pataknak küldöm Sepsiszentgyörgyre.

Te kis patak, hozzád szálljon ez ének.
Egy régi játszótársad küldi sírva.
Bukfencező, bolondos habjaidhoz
Sok-sok köszönet legyen itt megírva.

Oh köszönöm bodzabozótos partod,
A szarkákat, meg a szitakötőket
És boglyasfejtű fűzfa óriásid.
(Szarvasbogarért hányszor másztam őket!)

És köszönöm, köszönöm az öcsémet,
Rablóvezérkének, zsarnokunk, a drágát.
S buta kis szívem legforróbb szerelmét,
Dakó kovácsék muff-fejtű macskáját.

És köszönöm Veres Jánoskát százszor.
(Szelid pajtáskám, hányszor megcibáltam!)
A szíve már rég vadvirággá porladt
A dornavatrai véres határban.

És köszönöm lengő tücsökzenédet.
Ma is hallok... S a Nemerét, mi számát
Fagyosra marta, míg forró örömmel
Koptattam rajtad rossz kis korcsolyámat.

És köszönöm papírhajóim százát,
A barkákat virágvasárnapjára
S a szörnyű gyászt, hogy kőcfejtű babámat
Elvitted túlázerenciára.

Oh köszönöm, oh köszönöm tenéked
Gyermekkoromat... S nem hiszem, bár vágyom,
Hogy régi partodon a régi szívvel,
A régi «Maris» még egyszer megálljon.

B. Molnár Mária.

A KALAP TRAGÉDIÁJA.

Írta Somlay Károly.

Zsuzsánna még csak a harmadik polgáriba jár, de máris kitörtek belőle a nagyatermettség jelei, amelyek eget kérnek. Hírnév, pénz, selyemruhák, előkelő conforttal berendezett palotácska, autó... Ezek az ő illúziói, ábrándképei.

Egyelőre csak egy szegény kishivatalnoknak a leánya; de hegedülni tanul egy maestrotól, aki azt mondja, hogy mademoiselle Susanne máris a hegedű királynője. A mester véleménye szerint Paganini, Lavotta, Kubelik és Reményi csak kismiskák mellette.

A közelmúlt napokban az őszi időnyre a mamája egy új filckalapot vett neki.

A kalap díszítése aztán sok-sok fejtorésre, véleményre és ellenvéleményre adott alkalmat.

Selyem- vagy bársonyszalag? Művirág? Kócsagesetleg strucctoll? Súlyomszárny? Gyémántsat? Aranyba foglalt türkizkő, vagy mi egyéb legyen a dekoráció?

Heves családi megbeszélések és átvirrasztott éjtszakák után egy bagolyfejben állapodott meg a kisasszony.

— Ilyen különlegesen szép díszítményt még az előkelők korzóján, a Váci-utcán se fognak látni, — mondta önérvényesen és az új kalapot átvitte a szomszédba, hogy megmutassa a barátnőjének.

— Zsuzsikám, ha ezzel a kuyikfejes vacakkal vasárnap délből végigsétálsz a Kör-úton, minden fiú beléd fog pisztolni, — állapította meg Tonszika, a barátnő.

A kisasszony erre egy amerikai filmdívának is becsületére való kecses lépésekkel vitte vissza szobájukba a kalapot, letette a kanapéra, aztán elment hurokat vásárolni.

A papa még a hivatalban piszmogott, az anyuka pedig egy divatszalonban dolgozott; a lakás tehát néptelen volt. Néptelen? Hát a Csóri csak nulla?

A Csóri bár csak egy kutyas, de még sem nulla. A gazdájával szokott étkezni, sétálni, sőt ugyanazon a pehelypárnás ágyon alszik is, amelyiken a gazdája; a Csórit nem lehet tehát holmi jelentéktelen nullának lebecsülni.

Egyébként se szegényli, hogy ő kutya. Lám, a kutya az éberségnek és a hűségnek a személyesítője. Aztán Petőfi is megénekelte a Kutyakaparót; sőt a világhírű író, Jack London egyik regényének vezetője az Éneklő Kutya. A Mátyás király idejében esett budai kutyavásárok emlékét máig is őrzik a hagyományok. Hát Diana istennő híres vadászebei? És végül az Alvilág kapuit őrző háromfejű kutya, a rettenetes Cerberusz...

Csóri a délibábok honából, a magyar Alföldről származott Budapestre. Nem lehetetlen, hogy valamelyik tanyai kuvasz-familiának leszármazottja. Dehát nem lehet mindenki nemes kékvér, selymeshangú princ.

Leleményes, ötletes jasszlegények, vakmerő betörőnek, kalandorhajlamú szédelgőnek ismeri őt mindenki szűkebb hazájában, Kőbányán. Hódol a pecsenyék illatának, szeret a vén ripszkanapén szundikálni.

A lustálkodás, a szunyókálás... Ez volt a katasztrófa születettője.

Csóri éppen a kanapé egyik sarkában álmodta ebéd után való álmait, mikor Zsuzsika a másik sarokba helyezte a balvégzetes kalapot.

Csóri felnyitja a szemét. Nézi, nézdegéli az eddig még soha nem látott hajlottcsőrű, sárgaszemű, nagyfejű, tollasfülű jószágot.

— Vihar és ciklon, ki lehet ez?! — vakkantja, aztán, — bár soha nem szokott gyáván megfutamodni, — de most mégis le a diványról és be a biztos fedezékbe, az ágy alá.

Izgalmasan várta, hogy hazajöjjen valaki.

Nem kellett sokáig türelmetlenkednie, mert fordult az ajtóban a kulcs. Pupák Tádé úr jött haza, a család fő.

Csörinak se kellett egyéb. Nem tartozott a mélyjáratú, töprengő elmék közé. Pillanat múltán olyan veszett iramban rohant le a lépcsőn, mintha a világot akarta volna legázolni. Száguldott az utcára, hogy az ugatók társaságának hírül adja a nap legfrissebb szenzációját.

A társaságban mindenféle nemzet, mindenféle társadalmi kategória, sőt még a kultúrát hírből sem ismerő félvad elem is képviselve volt. Skót agár, dogg, bulldog, mopsz, pinsz, tacsó, japán korcs, vizsla, félvérű komondor és néhány szájhős kuvasz voltak a kompánia tagjai.

A filckalapon trónoló hajlottcsőrű, tollpamacs jövevényt alaposan leírhatta a társaságban a riporter szemfülességben bővelkedő Csóri, mert egy vadászkalandjaival hencgő sánta vizsla, a vén Tántorgó mihamar megállapította, hogy a kampócsőrű nem lehet másvalaki, csak a setétben bujkáló Karikaszem, a bagoly.

— Karikaszem?

— hördült fel a társaság.

— Csakis, — morogta a csallhatatlan Tántorgó.

Csóri tisztelte a lovagkor hagyományait. A becsületén sem hagyott volna foltot ejteni; következőképpen nem tar-

totta rangjához méltónak, hogy valakibe alapos ok nélkül belékössön. De most, amikor illetékes forrásból értesült, hogy a bagoly csak egy közönséges éjjeli bandita, az éj kóbor szelleme, aki ellensége a kisebb négy lábúaknak: elhatározta, hogy hadat üzen neki.

— Beszózt hering legyen, ha széjjel nem tépem a bestiát. Harc az utolsó csepp vérig, fogaim és körmeim hullásáig! — üvöltötte vad elszántsággal, aztán duplagőzzel fel a lakásba.

Karikaszem még mindig ott passogott a kanapén. Tehát támadni, támadni!

De hogyan? Elülről? Hátról? Harci riadóval, avagy váratlan hátbatámadással?

— Haj te rá elülről, harci riadóval! Lass' aus! — üvöltötte és felpattant a kanapéra.

Néhány perc múltán már csak szertehullott tollak garmadája tanuskodott az ádáz tusárról. A győztes harcos nyelvét lógatva lihegett az asztal alatt.

Ezzel be is lehetne fejezni a Karikaszem katasztrófáját, ha Zsuzsika haza nem jön.

De hazajött.

A tényt és a tettes személyazonosságát a fennforgó körülményekből megállapítani, sikolytani, könnyekre fakadni, jajgatni csak egy pillantásnyi időbe került. Az események most már szédületesen gyors tempóban, filmszerűleg közeledtek a hatásos végjelenethez, amelyben a főrendező a porolópalcának osztotta a legnagyobb szerepet.

Csóri a végjelenetben csak epizódszerephez jutott; de ő szolgáltatta a hatásos zenekíséretet.

— Sajnos, a brutális túlerőnek és a terrornak engednem kellett... De a kutyatársadalom méltóságának jogtalan megálázottságát látom az én afféromban... Csak azt nem tudom megérteni,

hogy kétlábú lakótársaim miért álltak a Karikaszem pártjára, — töprengt és enyhülést, feledést keresni bevonult a kanapé alá.



1. Élőkép. Szent Teréz-intézet, Budapest. — 2, 7, 9. A komáromi áll. polgári iskola műkedvelői, akik a szépen sikerült előadás jövedelmét iskolájuk felszerelése javára ajánlották fel. A nem mindennapi ifjúsági előadás nagy erkölcsi sikere Lebisch Vince igazgató és Mild Emma tanárnő lelkes munkájának az eredménye. — 3. A dunaföldvári és paksi polgári fiúiskolák által bemutatott közös szabadgyakorlat. — 4. A dunaföldvári és paksi polgári fiúiskolák a Himnust énekelik. — 5, 6, 8. A sarvasi áll. polgári leányiskola kis művészei. (5. «Mikulás-éji álom», 6. «Hamupipőke», 8. «Hamupipőke» c. színdarab főszereplői.) Az ifjúsági előadás szép erkölcsi és anyagi sikere az igazgató és Juras Lajosné tanárnő fáradságot nem ismerő nevelői munkásságának köszönhető.

A MI KERTÜNK.

Ki tud több Petőfi verset?

(A pályázat szövegét l. a IX. évfolyam szeptemberi számában, 2. o.)

Pekár Gyulának, a Petőfi-Társaság elnökének Leányfalun számoltam be a pályázat eredményéről. Napsütéses nyári délután érkeztem meg a szép dunamenti nyaralóba. Felejthetetlen örömnapp volt ez számomra, kedves gyermekeim! Értetek rajongó szívem csordultig telt az önértetes büszkeséggel!

Amikor számot adtam a 3366 pályázóm munkásságáról, hadvezérnek képzeltem magamat, aki Leányfaluból indította el hős csapatát a trianoni határok felé. Seregemet

Petőfi halhatatlan szelleme vezette! Az a nemzedék pedig legyőzhetetlen, aki Petőfi hitével imádja Istenét és szereti hazáját, annak az ifjúságnak a verejtékes, szorgalmas munkáját csak Nagy-Magyarországgal jutalmazhatja meg a Teremtő.

Örömmel újságolom néktek, hogy Pekár Gyula kegyelmes úr, a kitünő író, Petőfi szellemének hűséges, lelkes ápolója elhatározta, hogy a Petőfi-Társaság őszi ülésére meghívja a miniszter urat és Kornis Gyula államtitkár urat is, hadd lássák a kultúra legfőbb őrei, hogy a magyar ifjúság méltó az ő atyai szeretetükre. A szeptemberi gyűlésre meghívót kapnak a lelkes iskolák is, akik a legszorgalmasabb pályázókat felküldhetik az Akadémian megtartott beszámolóra. Hat tanulót a Petőfi-Társaság elnöke aranyéremmel fog kitüntetni. Az érem felírása: Ugy. szeresd hazádat, mint Petőfi szerette! 1930. Pekár Gyula.

A dícsérő-iratokat Pekár Gyula, a Petőfi-Társaság elnöke, Lampérth Géza, a Petőfi-Társaság főtitkára, Havas István, a Petőfi-Társaság tagja és Siklói István szerkesztő írták alá.

(A dícsérő szövege: Fiam! Leányom! Bölcsőtől a koporsóig halhatatlan költőnk hazaszeretete irányítsa minden cselekedetedet, egész életedet! stb.)

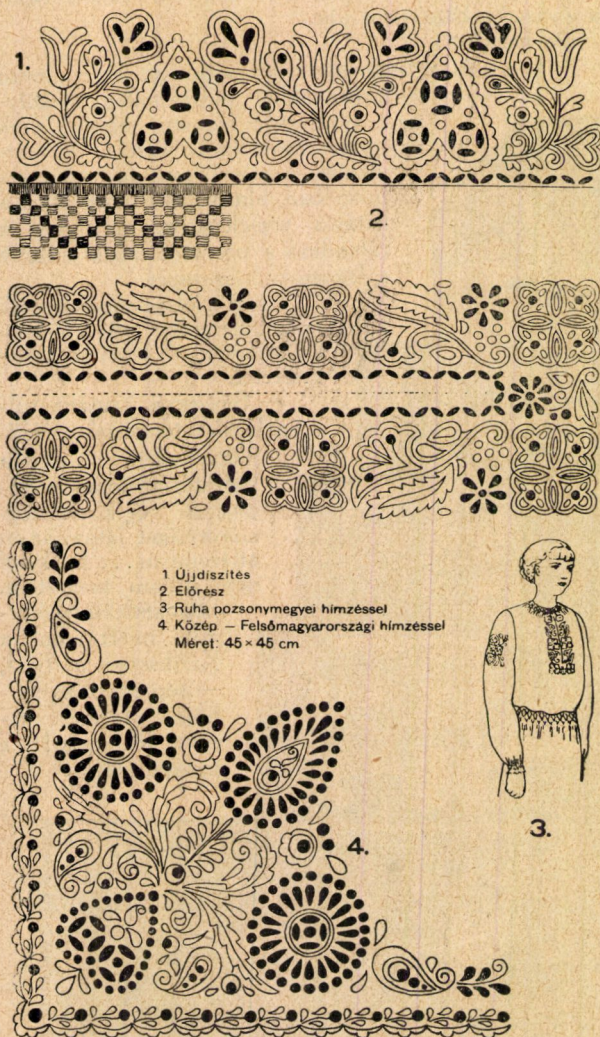
Az I. osztályos tanulónak 10, a II.-nak 20, a III.-nak 30, a IV.-nek 40 verset kellett megtanulni. Akik 50 verset tanultak meg, azok közül ötven pályázót Petőfi összes költeményeivel jutalmaztunk meg.

A tanulók neve mellett lévő szám a megtanult költemények számát jelenti.

A dícsérő-iraton kívül a következő pályázókat jutalmaztuk meg Petőfi összes költeményeivel: Lengyel Sarolta I.; Papp Sándor II. (70); Meleg Károly II. (70); Huszár Imre IV. (70); Kiss János IV. (70); Kotán Miklós II. (70) **Tokaj**; Zsiska Vilma III. (100); Dragony Ilona III. (90); Pusztai Anna III. (90); Jancsó Kátó III. (90); Fekete Ferenc II. (50) **Mátészalka**; Kenyeres Vilma IV. (50) **Berettyóújfalun**; Nadas Erzsébet II. (50) **Budapest** (Szemere-u. p. i.); Szilágyi Mária (61); Bárdos Mária (61) **IVa Budapest** (Batthyány-u. p. i.); Ruzsa Ida II. (50) **Celldömölk** (zárdá); Cser Margit, Tüske Mária IV. (50) **Csorna**; Cséry Julianna IV. (50); Rajna Erzsébet, Antal Piroška III. (50) **Pápa** (zárdá); Czákó Mária, Szerencsés Mária (50–50) **Kiskunmajsa**; Kiss Etelka IVa (50), Szilágyi Mária IVb (50) **Újpest**; Gajzágó Krisztina III. (50), Demeter Juliska IV. (50) **Túrkeve**; Sonkoly Pál IV. (50) **Túrkeve**; Murányi Klára III. (50); Holló Edith II. (50) **Magyaróvár**; Buti Sándor, Bakom Dezső IVa, Papp József, Szabó Imre IVb (70–70) **Veszprém**; Puskás László (50) **Siófok**; Német Erzsébet, Rácz Katalin IV. (60–60) **Sopron**; Szophó Bertalan IV. (50) **Szerencs**; Vörös Erzsébet Ia (50), Wohl Emma IIIb (60) **Kaposvár**; Magyar Margit III., Nánási Róza IV. (50) **Hajdúszoboszló**; Péchy Mária IV. (50) **Pétszentlőrinc**; Bagi Ilona II. (50) **Szarvas**; Pados József IIIa (60) **Győr** (II. sz.); Jaskó György IV. (50) **Pásztó**; Fogassy Károly III. (50) **Csepreg**; Kiss (Vámosi) Pál IV. (50) **Kapuvár**; Balog Ilona II., Ladányi István III. (50–50) **Püspökladány**; Pollák Ilona III. (50) **Debrecen**; Búr Eszter II. (50), Schmideg Béla IV. (50) **Felsőgalla**; Fésüs Gizella IVa (50) **Székesfehérvár** (zárdá); Nagy Dezső IVb. (50) **Eger**; Nagy Anna III. (50) **Kistelek**; Simon Zoltán IVa (50) **Kispest** (Kossuth-tér); Kelchen Vilmos IVb (50) **Budapest** (Német-u.); Erlich Gabriella Ib (50) **Budapest** (Fehérvári-u. leányisk.); Pekár Nándor IV. (50) **Esztergom-tábor**; Gyarmati Paula IV. (50) **Pécs**; Major József IV. (50) **Gyöngyös**; Oroszi Ernő IV. (50) **Budapest** (Váci-út 57.); Grünbaum Magda IVb (50) **Budapest** (Prohászka Ottokár-u.); Szöllősi Pál IVa (50) **Budapest** (I., Fehérsas-tér); Pataki Irén IV. (50) **Mátészalka** (Áll. leányisk.); Sári Gizella IIIa (50) **Budapest** (Vilmos császár-út 23.); Pásztorok Lujza IV. (50) **Vecses** (zárdá); Vicián Jolán III. (50) **Budapest** (IX., Tóth Kálmán-u.).

A Petőfi-Társaság elnöke a következő tanulókat tüntette ki dícsérő-irattal:

Török László, Veress József II. (65–65); Frink Sándor, Kovács Lajos IV. (65–65); Fekete Ferenc II. (64); Galbavy Márta, Selyem Adél III. (60–60); Rajz Anna, Tóth Gizella, Kohlmayer Jolán, Engel Ilona III. (60–60); Oreskovics Jolán III. (50), Keresztury Károly, Valló Márta IV. (50–50); Sári Mária III. (40), Szabó Gyula Tibor II. (40); Sinkó Margit, Sári Julianna, Niedermann Regina, Solymosy Ferenc II. (30–30); Tóth Béla II. (30), Roeszler Ottó, Rosenberg Szeréna II. (30–30), Tóth Dezső II. (30); Béres Jolán I. (20) **Tokaj**; Borbély Zsuzsanna,



Ruha pozsonyi hímzéssel.

Ez a ruha fiatal lányoknak kiválóan alkalmas. Nincs alévetve a divat szeszélyeinek, sohasem «divatos» és mindig divat. Grenadinból v. szadából készül. Szabása igen egyszerű, téglalapok alkotják, amelyek csak a hónaljtól a nyakig vannak kissé ferdén levágva.

A nyaknál, csuklónál és derékban darázsolás húzza össze a bő anyagot. Az előrészt és újját lyukacsos és laposhímzés díszíti; az újján a föl- és lefelé álló minta között aszúr van. A hímzést lehet kétféle késsel, kétféle rózsaszínnel vagy pirossal és sárgával csinálni.

A hímzés szúrt sablonja 1'50 P-ért megkapható Hollóné Hatos Cornélia polg. isk. tanárnőtől, Gödöllő.

Feldman Magda, Gottlieb Hedvig, Köszörös Piroška, Nagy Erzsébet, Mézsaáros Irén, Schnér Erzsébet, Török Margit I. (20—20); Dajka Gizella, Davidovits Margit, Feldmann Zsuzsanna, Grünfeld Gizella, Horváth Katalin, Ilyovits Irén, Mandelbaum Ilona, Pamlényi Magdolna, Ráduly Irén, Schvéd Borbála II. (30—30); Debreczeni Berta, Kelemen Magda, Nagy Julianna, Simon Ilona, Weisz Erzsébet III. (40—40); Fekete Livia, Horváth Irén, Pál Borbála, Tóth Irén, Dajka Julianna IV. (50—50) **Berettyóújfalu**; Antal Zoltán, **Budapest**; Koppel Júlia, Gyebnár Erzsébet IIc (20—20); Varga Erzsébet IIa (30) **Budapest** (Mester-u. p. I. i.); Breznay Zoltán (50) **Békéscsaba**; Németh Mihály IVb (41) **Budapest** (Német-u. p. i.); Szaplonczay Lajos II. (50), Farkas Lajos, Kovács István, Schmelcz Ferenc, Szabó Zoltán, Szegedi Károly, Balássy László II. (30—30) **Mátészalka**; Halász Emma IV. (50) **Berettyóújfalu**; Pápa Mária, Jedinák Mária, Csanády Magda, Mátecsny Ilona, Ispács Ilona, Pain Erzsébet, Kratzl Pálma, Ferenczi Ilona III. (40—40) **Budapest** (Szent Teréz-int.); Etédi Kelemen Magda III. (40) **Berettyóújfalu**; Csányi Erzsébet, Biszkupics Róza II. (50—50) **Cellőmölk**; Hancs Teca, Dobó Éva I. (20—20); Tüske Agnes, Dénes Margit, Lukácsy Livia, Tőrekly Ilona, Káldi Jolán, Nagy Margit, Kocsis Boriska, Kocsis Margit, Cser Anna II. (30—30); Horváth Margit, Kovács Anna, Kozma Vilma, Turi Terus, Kristóf Mária III. (40—40); Horváth Sarolta, Hancs Erzsébet, Pintér Mária, Neppel Gizi IV. (50—50) **Csorna** (zárdá); Csizsér Ilona, Czinder Ilona, Mudrány Erzsébet, Nemes Mária, Schalk Anna, Tamás Margit, Vingelman Anna IV. (50—50); Kajcsos Magda, Molnár Vilma, Papp Boriska, Pala Irén, Wágner Anna III. (50—50) **Pápa** (zárdá); Fehér Margit, Németh Mária, Debreczeni Erzsébet, Feró Angéla, Sári Blanka, Gyöngyösi Judit, Dostig Mária, Legeza Irén (50—50) **Kiskunmajsa** (zárdá); Máté Anna, Nemcsics Mária, Pék Anna IV. (50—50); Eigel Erzsébet, Hodauschek Magdolna IV. (40—40); Nagy Olga, Polonyi Mária III. (30—30); Géhl Edit, Uzsák Mária II. (20—20); Bilko Antónia, Hoblik Anna, Kovács Aranka, Szilárd Ilona, Szüle Livia I. (10—10) **Újpest** (I. sz.); Antal Zsuzsi, Auspitz Teréz, Bán Sári, Bedő Ilona, Dömötör Ilona, Koós Julianna, Nagy Mancsi I. (20—20); Angyal Ilus, Ádám Piroška, Hajnal Ilona, László Klára, Tullmann Eszter II. (30—30); Ábrahám Ilona, Biró Katalin, Takács Katalin III. (50—50); Glaser Ilona, Papp Varga Margit IV. (50—50) **Türkeve**; Nagy Péter, Szöllösi József II. (30—30); Simon Sándor III. (40); Makra Sándor, Debreceni Sándor, Bedő Imre IV. (50—50) **Türkeve**; Szita Katalin, Vichart Ilona, Sári Irén IV. (50—50); Schneider Ilona III. (50); Gróf Margit, Male Edit, Piatek Olga, Presszler Leopoldina, Amon Erzsébet, Bajkai Anna, Ersek Magdolna, Juranovits Teréz, Kasszermayer Anna, Khon Edith, Kopf Anna, Kvasnicka Dóra, Lang Anna, Michalicska Róza, Billwachs Mária, Börcsényi Aranka, Traub Erzsébet II. (50—50); Fürst Mária, Nagy Zsófia II. (40—40); Bély Erzsébet, Ignácz Marian, Knapp Paula, Rammer Anna, Regula Rózsa, Strasser Róza II. (20—20) **Magyaróvár**; Györe Károly (49), Fekete Ferenc (42), Pintér Mária, Kubus Erzsébet (50—50), Frivalszky Mária (43), Singer Hajnalka (45), Kubus Gyula (40), Rudvig Róza (28) **Siófok**; Löwy Sándor IIa. (30); Dunyecz Tivadar IIa. (28) **Budapest** (Kiskorona-u. 10.); Vajtó István III. (40) **Szerencs**; K. Nagy Mária, Illés Irma IV. (50—50); Somogyi Margit, Verhancsics Erzsébet III. (30—30); Szecsődi Anna, Horváth Anna II. (20—20); Pap Edit I. (10) **Kaposvár**; Bese Ilona, Horogh Ilona, Császi Zsófia, Dióssy Klára, M. Kovács Margit I. (20—20); Cseke Aranka, Győry Ilona, Szűcs Magda, Végh Anna II. (30—30); R. Tóth Róza III. (40—40); Beke Ilona, Gyárfás Éva, Huszthy Ilona, Kalmár Irén, Kelemen Jolán, Leitmann Margit IV. (50—50) **Hajdúszoboszló**; Csermák Anna II., Koch Mária IV. **Kiskőrös**; Szabó Ilona IV. (50) **Pétszentlőrinc**; Sinka Anna III. (50); Mladonyiczky Lenke, Schlesinger Paula, Schlesinger Irén II. (50—50) **Szarvas**; Horváth Lajos, Sztás Géza, Hadnagy József IVa. (50—50) Győr (II. sz.); Bíró Pál, Bujdosó József, Macsali Károly IIa. (30—30) **Cegléd**; Király János IV. (50) **Csepreg**; Fodor Margit, Domokos Mária I. (50—50); Domokos Gizella II. (47); Nyiszter Anna, Eötvös Lidia, Tóth Ilona, Bene Lajos (50) II. (30—30); Füllár Irén III. (50) Kónya József III. (42); Sándor Mária IV. (40); Farkas József, Tasnádi József, Lengyel János (50—50); **Püspökladány**; Tóthpál Béla I. (10), Eged János IIIb. (40); Káknics János I. (20) Eger; Weinstock Erzsébet, Dávid Júlia, ifj. Kohn Ilona IV. (50—50); Kohn Erzsébet, Waldmann Irén, Wieder Elvira Ib. (30—30); Katz Hermin, Weinberger Lili, Sugár Irén, Fried Rózsa Ia. (30—30) **Debrecen**; Sárdi Irén II. (50); Juhász Mária II. (40); Nagy Irén II. (30); Ivancsics Gizella II. (20); Schulich József, Kellner József, Rersuche Ferenc, Bakonyi László, Bakonyi János, Galgán István I. (20—20); Hamburger György, Weigensammer Károly II. (30—30); Hämörwei Pál III. (40) **Felsőgalla**; Ferenczi Mária IVa (50); **Székesfehérvár** (zárdá); Ehrenfeld Edit II. (55), Fleith Róza, Lichtner Ilonka, Szabó Judit IIa (20—20); Boár Éva IVa (60) **Budapest**; (Batthyány-u. 8.); Csajka Ilona, Csikós Erzsébet, Filizsár Margit, Nagy Mária, Kiszner Mihály II. (30—30); Borbola Erzsébet, Szeredi Margit, Végh Sarolta III. (40—40) **Kistelek**; Krötzer Róza, Kovács Margit Ia (20—20); Beranek Márta IIb, Weber Anna IIc (30—30); Fehér Mária IIIa, Frankl Livia IIIb, Geröcs Magda

IIIc (40—40); Uljáh Róza IVb, Kulcsár Etelka IVc (50—50) **Budapest**; (Fehérvári-u. leányisk.); Szaufnauer Ferenc IV (50) **Kőszeg**; Vigh Zoltán, Jakab Tibor II. (30—30) **Vésztő**; Bayer Mária, Fink Helena, Salamon Janka IVa (50—50) **Pécs**; Éber József, Farkas Ferenc, Lóczi



Tervezzetek a táncoló magyar leányka alá stílusos viráglétrát. A viráglétra színezését teljesen az ízlésetekre bizzuk. (A kifestett viráglétrát lakkoztatók be!) Szeressétek a virágot, mert a virág a boldogság előhírnöke!

János I. (20—20); Bella Sándor, Endrész György, Kiss István, Lehoczki László, Molnár Gyula, Moór György, Moór László, Selley Sándor II. (30—30); Juszt József, Soós Sándor, Szabó Imre III. (40—40); Kiss András, Papp András, Szegő Sándor III. (50—50); Antal Lajos, Erki József, Huszár Sándor, Tiszai László IV. (50—50) **Gyöngyös**; Lajcsik Júlia, Szotyory Apollónia I. (20—20); Farkas Emma, Szotyory Ilona II. (30—30); Balogh Margit III. (40) **Kunszentmiklós** (Constantin polg. leányisk.); Császár Vilmos, Csaterics Gyula, Jónás Cirill IVb (50—50) **Budapest** (Váci-út 57.); Székula Sári, Stiller Livia IVb (50—50) **Buda-**



A szobátok legszebb muskátliájához úgy illenék egy tulipános viráglétra, hiszen a muskátli izzig-vérig magyar virág! Tervezzetek a zászlótartó ifjú alá egy hímes viráglétrát! Tanulósztalkátokról soha ne hiányozzék egy cserép virág!

pest (IV., Prohászka Ottokár-u.); Szöllös Mária IIIa (40) Miskolc (Áll. leányisk.); Balogh József, Kovács Antal, Tóth Antal, Gulyás István, Kozsacek József, Vasas János III. (40–40) Kiskunfélegyháza; Halász Béla Ia, Botos János Id (20–20); Pozmann Jenő, Szmátana Endre IIIb (40–40); Ember József IVd (50) Budapest (I., Fehérsas-tér); Gewürz Edith (28), Brandt Júlia (20), Fuchs Katalin (20), Sándor Ida (20), Than Aranka (20), Ari Ilona (18), Szabó Magdolna (16), Gaál Julianna (12); Bársony Irén, Duucz Erzsébet, Fülöp Erzsébet, Kósa Mária, Kormos Erzsébet, Kursinszky Róza, Komlós Éva, Nagy Gizella, Sugár Zsuzsanna, Sebestyén Piroška, Schwartz Magda, Vincze Katalin, Visszás Irén, Taub Irén. I. (10–10); Rác Zsuzsanna (35), Hagymásy Lenke (32), Ari Erzsébet, Ari Margit, Lakatos Eleonóra, Mán Eszter, Rác Ilona, Tóth Anna (26), Molnár Erzsébet (25), Braun Klára, Kain Elvira, Kunsch Mária, Képes Margit, Rózsa Magdolna, Szabó Erzsébet II. (20–20); Nyiregyházi Ilona (50), Gewürz René, Zinner Margit III. (40–40); Berger Irén, Mizsey Ilona, Friedmann Anna (50–50), Rosenstein Erzsébet IV. (40) Mátészalka; Hevesi Olga Ia, Vörös Anna Ib (20–20) Budapest (Vilmos császár-út 23.); Adorján Éva I. (20), Iván Erzsébet IV. (50), Barna Mária, Farkas Borbála, Papp Sára II. (30–30) Vecsés (zárd); Kerekes László (30) Esztergom-tábor Kremó Verona III. (50), Kosztika Mária, Prosszer Margit, Tar Margit III. (40–40) Budapest (IX., Tóth Kálmán-u.).

A pályázatban kiszabott Petőfi-verseket — aminek a meg tanulásáért nem jár jutalom — 2766 tanuló mondotta fel a magyar nyelv szaktanárainak. (10 költeményt 503 I. o. t., — 20 költeményt 787 II. o. t., — 30 költeményt 671 III. o. t., — 40 költeményt 805 IV. o. t.).

660 tanuló részesült jutalomban : a pályázaton összesen 3366 tanuló vett részt.

Ki tud több Petőfi-verset?

II. pályázat.

A Petőfi-Társaság elnökének buzdítására tovább folytatjuk a múlt évi Petőfi-verspályázatot.

A tavalyi pályázók csak abban az esetben kaphatnak jutalmat vagy dicséretet, ha az eddig megtanult verseken kívül még 20 költeményt mondanak fel az önképzőkör tanárelnökének.

Az új pályázók részére következnek a feltételek :

Az I. osztályos tanulókknak 20

a II. „ 30

a III. „ 40

a IV. „ 50 verset kell megtanulniok,

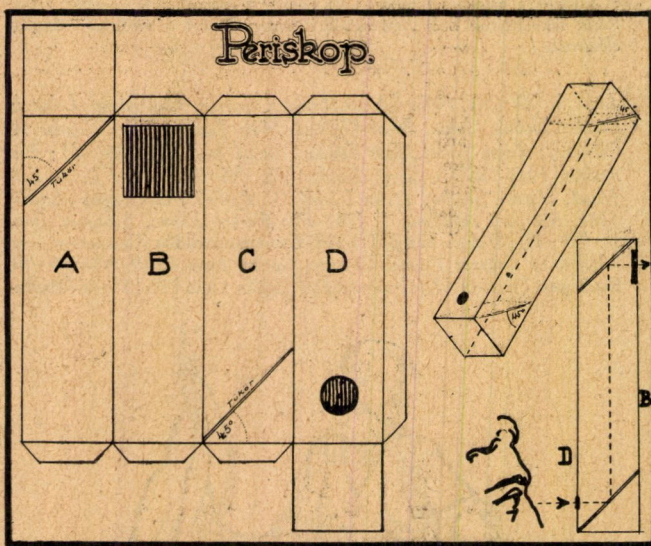
hogy elnyerhessék a Petőfi-Társaság dicsérő-iratát.

Petőfi összes költeményeire csak azok a pályázók tarthatnak számot, akik 60 verset tanultak meg. Akik a tavalyi pályázat alkalmával 50 verset már felmondtak, de Petőfi összes költeményeit még nem kapták meg, szintén részesülhetnek könyvjutalomban, ha újabb 20 költeményt megtanulnak.

A legszorgalmasabb pályázók jutalmazására a Petőfi-Társaság 5 arany- és 10 ezüstérmét tűzött ki. Az érem felirata : Űgy szeresd hazádat, mint Petőfi szerette! 1930–31. Pekár Gyula.

Az Ifjú Polgárok Lapja szerkesztősége pedig 100 Petőfi összes költeményeit oszt ki a pályázók között.

Tisztelettel kérjük az önképzőkör tanárelnököket, hogy az eredményről 1931. június hó 5-ig értesítsék a szerkesztőséget.



Kézügyesség és pályázat.

A periskóp a tengeralattjáró hajónak a szeme, de a focball-mecseken a sportkedvelő szegény diákok is nagy hasznát vehetik. A periskóp segítségével a pályát körülzáró palánk nyílásain keresztül is végignézhethetjük a versenyeket. A titok megfektése igen egyszerű : a periskópba elhelyezett tükrök emelik a látópontunkat. (Miért? — Akik legügyesebben megmagyarázzák ezt a fizikai jelenséget, kézi nagytűt kapnak jutalmul a szerkesztőségtől. 5 darab kézi nagytűt osztunk ki. A fizikusoknak november 1-ig kell leleplezniök a «nagy» titkot!)

A periskóp vastag papírból készül. A négyzetes hasáb alap-éle 5 cm, magassága legalább 50 cm legyen.

A B felett levő látónyílást vagy képkeresőt belülről üveglappal zárjuk el, ezzel szemben helyezük el (45° alatt) az 5 cm magas és 7 cm hosszú tükröt. Ilyen tükrő jön a D oldalon kivágott, belülről szintén üveggel elfedett néző-ponttal szemben is. A hasábot összeállítás előtt tussal kell befesteni.

Kedves Olvasóim! Legyetek segítségemre! Buzdítsátok osztálytársaitokat az Ifjú Polgárok Lapja megvételére. Mondjátok meg tanulótestvériteknek, hogy a polgári iskolai tanulók folyóiratát minden öntudatos, lelkes polgári iskolai tanuló járátja. Ha felszólításokra azt felelné valamelyik társatok, hogy nincs pénzem az Ifjú Polgárok Lapjára, akkor a következőket kérdezzétek meg tőle:

Jársz-e moziba? S mennyi a mozijegy ára? A felelet bizonyosan így fog hangzani: Néha, egy iskolai évben talán négyszer-ötször, 50–80 filléres helyekre.

A komoly tanuló erre azt feleli: Mondj le kétszer-háromszor a mozirol és a jegy árán rendeld meg az Ifjú Polgárok Lapját.

Havonta 25 fillért még a mai nehéz világban sem nehéz megtagarítani. A mi kedves lapunk pedig lelki kincseket nyújt nekünk azért a 25 fillért.

Hát cukrot szoktatok-e venni?

Igen, felelik majd igen sokan.

No hát erről az élvezetről igazán nem nehéz lemondani. Légy önmegtagadó egyszer-egyszer, kedves barátom, barát-nőm, az önmegtagadás nemes erényét ma minden magyar ifjúnak gyakorolni kell. S az ilyen lemondás nem is nehéz, mert busásan kárpótol az a lelki gyönyörűség, amit a nemes olvasmányok élvezete nyújt.

Lelkes olvasóim, úgy-e teljesítitek kívánságomat?

Amelyik olvasómnak sikerül 10 társát meggyőzni az igazságról, az ifjúsági irodalom pártolásáért a szerkesztőségtől dicsérőiratot kap.

Az új olvasóim névsorát a lapkezelő tanár úrral, tanár úrnővel kell aláíratnotok, nehogy tévedésből olyan tanulókat is felírjatok, akik már járatták az Ifjú Polgárok Lapját.

REJTVÉNY.

A júniusi számunkban közölt képrejtvény helyes megfejtéséért a következő tanulók részesülnek könyvjutalomban: *Pátek Gyula*, Gyula; *Kovács Mária*, Budapest (Szent Teréz int.); *Nagy István*, Szombathely; *Kocsis János*, Szekszárd; *Weil Livia*, Pestszentlőrinc; *Weisz József*, Kiskunfélegyháza; *Rubinyi Béla*, Báttonya; *Papp László*, Pápa; *Paár Ilona*, Tét; *Kovács Erzsébet*, Jászárokszállás; ifj. *Nyitrai György*, Tiszafüred; *Lezsák László*, Szekszárd; *Ivancsics János*, Kapuvár; *Kupfer Sándor*, Tokaj; *Léránth Márta*, Zalaegerszeg; *Csermák Imre*, Veszprém; *Morvay Irénke*, Bölcse; *Kása Róza*, Kistújszállás; *Ádám Piroška*, Túrkeve; *Struff Mária*, Tóváros; *Sűrű András*, Kunhegyes; *Wurglits Rózi*, Zalaegerszeg (Zárda); *Spicka Anna*, Újpest; *Schmidt Gabriella*, Nagykanizsa; *Suba György*, Rákosszentmihály; *Keresztény József*, Esztergom; *Pongrácz Ilona*, Celldömölk (A gondolatban küldött rózsacsokroknak nagyon örültem); *Csollány Erzsébet*, Gyöngyös; *Szigethy György*, Celldömölk; *Rózsa Kornélia*, Makó; *Uhercsák Terézia*, Újpest, (Király-u. 22); *Borsos Ferenc*, Nagykanizsa; *Bánó Klára*, Pesterzsébet; *Klein Ella*, Szerencs; *Hacker László*, Sopron; *Kocsis Pál*, Gyula; *Molnár Mária*, Szombathely; *Szeles Boldizsár*, Salgótarján; *Emresz Edit*, Szombathely (Apukádat meleg kéz-

szorítással és nagy szeretettel üdvözlöm); *Bárony Margit*, Szombathely; ifj. *Hortáver Béla*, Budapest) VI., Lehel-u. 31. II. 19.).



A megfejtés határideje szeptember 26.

A megfejtők között 30 ifjúsági könyvet sorsolunk ki.

SZERKESZTŐ POSTÁJA.

Adjátok kézzel-kézre üzenetemet!

A jó Isten végtelen kegyelméből az Ifjú Polgárok Lapja a X. évfolyamába lépett. A tízéves Ifjú Polgárok Lapja a legékesebb bizonyítéka a polgári iskolai tanulók hazaszeretetének. A mi lapunk születési évében csonkították meg a halottrablók édes hazánkat. S mi az összeomlás, a nagy magyar temetés első éjszakáján gyújtottuk meg a magyar feltámadás örökmécsesét. Ezt a szent tüzet a ti lelkesedésetek, erős akaratotok táplálja már tíz esztendő óta. S az én rendíthetetlen hitem szerint a ti szíveitokból, a magyar feltámadás örökmécseseiből kiáradó tiszta fény fog majd egyszer glóriát szőni a Kárpátok fölé. A tízéves évfordulón arra kérlek benneteket, hogy az eddigi megértéssel támogatással és szeressétek kedves lapotokat. Azt mindnyájan tudjátok, hogy a magasztos nemzeti célokat csak akkor tudjuk megvalósítani, ha a nyolcmillió magyar közül senki sem vonja ki magát az építő munka alól. Az Ifjú Polgárok Lapja is csak akkor tudja igazán szolgálni nemes hivatását, ha minél többen kitárják szíveiket, lelkeiket kedves folyóiratok betűi, gondolatai előtt.

Régi olvasóinkat arra kérjük, hogy szerezzenek minél több előfizetőt lapunk számára. Ha megengeditek, egy életrevaló tanáccsal megkönnyítem munkátokat.

Írjátok össze az osztályban, hogy kik nem járatták még az Ifjú Polgárok Lapját és szép szóval, okos érveléssel győzték meg őket, mondjátok meg nekik, hogy a havi 25 fillérért egy életrevaló kincsetek ad ellenértékül az Ifjú Polgárok Lapja. Ha az osztályban minden tanuló olvasója lesz lapunknak, akkor az osztályt a jubiláló Ifjú Polgárok Lapja a következő szövegű dicséret-íráttal tünteti ki.

Ai polgáriiskolaosztályú tanuló az Ifjú Polgárok Lapja tízéves jubileuma alkalmából valamennyien előfizettek a polgári iskolai tanulók folyóiratára. Csak azt a nemzetet nem lehet eltörölni a föld színéről, amelynek ifjúsága a lelki javak megszerzéséért is képes áldozatot hozni.

Ha kikerültök az életbe, válogassátok meg olvasmányaitokat. A nyomtatott betűk a boldogságot vagy a pusztulást, az életet vagy a halált jelenthetik számotokra. A nemes ifjúsági olvasmányok, folyóiratok szelleméből olyan erős vérteteket, palástot szőhettek lelketek számára, amely örökre megóvhatja szívetek értékeit. Mik ezek az örökség, pótolhatatlan értékek? A hit, a hazaszeretet, az áldozatkészség, önzetlenség, a csüggedést nem ismerő akaraterő, az ártatlan örömök kútforrása: a munkakedv.

Az Ifjú Polgárok Lapja szerkesztősége az Isten áldását kéri minden lépésekre.

Feltámadunk!

Budapest, 1930. június hó.

P. H.

A IV. osztályos tanulókat pedig arra kérem, hogy szeptembertől kezdődőleg bélyegekből gyűjtsék össze a jövő évi Ifjú Polgárok Lapja előfizetési díját. Váltatok ki egy IV. osztály nevére szóló postatakarékkönyvet. S ha a betétlapokra ráragasztott bélyegek értéke egy pengőre rúg, akkor tegyék be a közös takarékkönyvbe az osztály filléreit. Négy hónapon keresztül csak egy pengő árú bélyeget kell a betétlapokra felragasztani. A betétt összegekről az osztály megbízottja névszerinti kimutatást készít, ebből megállapítható azután, kinek mennyi pénze van már betéve a közös takarékkönyvbe. Az összegyűjtött összeget az osztály megbízottja június 10-én kiveszi és beküldi a szerkesztőségnek. Szeretettel kérem a IV. osztályos olvasóimat, hogy november 1-ig közöljék szándékukat a szerkesztőséggel. Azt is írátkod meg, hogy hány negyedik osztályos olvasóm teljesítette a jubiláló Ifjú Polgárok Lapja kérését. Leveleiteket türelmetlenül várom!

Kedvezményes teljes évfolyamok az Ifjú Polgárok Lapja 10 éves jubileuma alkalmából.

Az 1930–31. iskolai év júniusában ünnepeljük meg az Ifjú Polgárok Lapja fennállásának tizedik évfordulóját. A 100. szám bő tartalommal és ünnepi köntösből fog megjelenni. A jubileumi esztendőben minden olvasóm 50 fillérért kaphatja meg a régi teljes évfolyamokat. (Az évfolyam kedvezményes árában a portókötség is benne van.) Az ötven fillért bélyegben is be lehet küldeni.

Tóth Győző, Budapest (Gyáli-út). Azt írod, hogy örömet szereztem neked a dicséret-íráttal. Kettőnk közül mégis én voltam a legboldogabb, édes fiam! Miért? Mert a ti apró örömeitek fogják begyógyítani ennek a szenvedő hazának a fájó sebeit. Grünstein Margit, Nyírbátor. A grafológiának csak tudományos szempontból van értéke. (A rendőrségen, a bíróságokon nagy hasznát veszik.) A grafológus jóslata, multba látása egyértékű a kártyavető tudományával. Amerikában járnak a nők legregebben az egyetemre. A külföldi utak vasúti jegyeinek a pontos összegét a menetjegyirodában lehet megtudni. Legeza Irén, Kiskunmajsza. Kívánságodat még júniusban teljesítettük. Bartos Pál, Dunakeszi-Alag. A róza és az alma színezése sikerült a legjobban. Adler Irén, Budapest (Mester-u.). A magyarok Istenéhez írt versikédet mondd el a reggeli és esti imádságod után. Szokonya László, Nagykőrös. A dicséret-írárt még júniusban elküldtük. Bárány Izabella, Újfehértó. Ugyan hány olyan lelkes magyar leány él ebben az országban, mint te vagy, édes kis leányom? Mintha merő lelkesedésből gyúrta volna a te szívedet a Teremtő! Aki zubogó esőben, rossz, sáros utakon kilométereket tud gyalogni az Ifjú Polgárok Lapjáért, arra vakon rá nem bízni a sorsomat, életemet, mert az ilyen leány szívet tiszta becsületből és őszinte szeretetből formálta a Mindenható. Kubus Erzsébet, Siófok. Hogyne fogadnám el mentségedet, kedves leánykám, amikor két segítő kezéd munkáját már rég javadra írta a jó Isten. «Most én sütök, főzök, mosok édesanyám helyett.» Mintha azt írtad volna, édes gyermekem: «Hordom a téglát az új, a boldogabb Magyarország hatalmas épületéhez!» Niedrmahr Erzsé-

bet, Székesfehérvár. A gyorsírásban igazán szép eredményt értetek el! Lelkes tanárnőket szívből üdvözlünk! **Szrenka János**, Salgótarján. Búcsúzó soraid könnyeket csaltak a szemembe! *«Aki az Ifjú Polgárok Lapját olvassa, az nem lehet rossz ember, mert annak a szívébe belevésődött a hazaszeretet.»* Ha így van, jó fiam, akkor te a legértékesebb földi kincscsel lépted át az iskola kapuját! **Brehm Irén**, Kispeszt. Hát a te édesanyád is egy jobb világba költözött, kedves gyermekem? De jó anyádat nem, mégsem vesztetted el! Ő ott él a szívedben és néma lelke féltő gonddal őrökdi feletted, ellesi most titkos gondolataidat, örül, ha jót cselekszel, ha követed példáját, de sír a megdicsőült lelke, ha neki nem tetsző terveket forgatsz a fejedben. Hát ne legyél filmszínész, lánykám! A kétes hírnévnél, a bizonytalan, delibabos dicsőségnél többet ér a szürke hétköznapi csendes boldogsága, nyugodalmas munkája. A «szép ruhát» máskor ne énekelj meg, kisleányom. **Romvári Illés**, Baja. Írd meg az évvégi bizonyítványodat! Búcsúsoraidal nagy örömet szerezte. A dicsérő-íratot még júniusban elküldtük. **Breznyik Mancsi**, Gödöllő. Az I. P. L.-ja a nagy szünidőben nem jelenik meg. A pályázatoknál figyelni fogom a nevedet! **Sárai József**, Tokaj. Mindenekelőtt azt ajánlom, hogy szorgalommal tanulgasd a nagy magyar költők verseit. Költményedben a bátor, elszánt hangot dicsérem meg! **Dominik László**, Amerika (Canada). Ha valaki kételkedne ezentúl édes hazánk dicsőséges jövődjében, akkor csak a te leveledet fogom a kezébe adni! Igazad van, a kishitű nemzet fiai nem érdemlik meg az Isten segítségét. Úgy van, édes gyermekem: lehet Amerikából is a hazán segíteni! A hazát szerető szív nem ismer akadályokat, az legyőzi a tengert, a földet, a levegőt! S ha veszélyben a haza, a szülőföld, akkor itthon terem s jaj annak, aki egy elszánt magyar szívével szembe mer szállni! Ha a legjobban megy a sorod, akkor gondolj legsűrűbben távoli hazádra, árván hagyott otthonodra! **Kálmán József** tanítónövendék, Sárospatak. Náladnál is jobban örültem jeles bizonyítványodnak! Boldog vagyok, hogy az I. P. L.-ja felfedezte benned a tanítói lelket! Ha majd a gondjaidra bízott kis gyermekek bizalommal teli szeméit látod, mindig jusson eszedbe az a kedves ifjúsági lapod, amely tíz évvel ezelőtt ezt a három jelszót írta fel a zászlójára: istenfielem, hazaszeret, munka! **Győre Károly**. Felvettek-e az alisztképző iskolába? **Fridrich Sándor**, Salgótarján. Zsenge tavaszi versedből örömmel állapítottam meg, hogy szereted a természetet. **Popély Jolán**, Budapest. Hívó magyar lélekkel kérem Szent Imre herceget, hogy hallgassa meg fohászatod! **Tóth Károly**, Dunakeszi. A dicsérő-íratot még júniusban elküldtük. **Papp László**, Pápa. Jobb, szellemesebb rejtvényeket várok tőled! **Béres János**, Sárospatak. Hazafas verseidbe beszórt gondolataidat váltsd cseleked-

tekké! Humoros költeményeidet egy jóízű kacagással jutalmaztam. **Németh Mihály**, Budapest. Sikerült a felvétel? **Kis Nagy Mária**, Kaposvár. Remélem, hogy az újabb Petőfi-pályázatunkon is résztveszel? Hol töltötted a nyarat? Jókiváncsodaidat köszönöm. **Forró László**, Debrecen. Búcsúsoraidat a legkedvesebb emlékeim között fogom megőrizni. A versírás nem könnyű mesterség, édes fiam! Költményeidben csak az érzések szépek. **Tari László**, Kaposvár. Ügyes leveledért megdicsérlek. Ha majd megszólalnak a kürtök, Lacikám, akkor bátoritól vedd elő a születésnapodra kapott emléksorokat! **Pintér Sándor**, Ráckeve. Gondolataidat, érzéseidet, kedves fiam, ezentúl prózában közöld velem! Csak fájjon, sajogjon az a magyar szív, legalább nem tud olyan könnyen felejtetni és megbocsátani! **Paulheim Pál**, Budapest. Betűrejtvényeid nem eredetiek! **Hidassy Emilia**, Gyöngyös. Hálás soraidat megőrzöm! Szeretem a halászvíví gyermekeket, mert ezek mindig híven teljesítik kötelességüket. **Birkó Babyka**, Budapest. Úgy van, kis leányom, ezt a szomorú magyar földet nem fogják örökké hús magyarok lakni! Csak higgyetek, dolgozzatok és reméljétek! A legközelebbi jutalmak kiosztásánál rád is gondolok. **Legeza Irén** tanítónövendék, Kiskunmajsa. Az Ifjú Polgárok Lapja ezentúl is féltő gonddal követi minden lépésedet! **Makra Sándor**. A kijavított dicsérő-íratot elküldtük. Tőled jobb rejtvényt várunk. **Romhány Ferenc**, Pesterzsébet. Egy mondatot idézek a leveledből: *«Továbbra is jártni fogom e lapot, mert érzem, hogy nem tudok nélküle élni.»* Őszinte vallomások az I. P. L. kincses könyvébe írtuk be! **Lakatos Mariska**, Debrecen. Az I. P. L. munkatársainak odaadó fáradozását könnyű meghálálni, Mariskám! Nekünk a legkisebb jócskekedettel is örömet lehet szerezni. S azt még különösen véd jól a szívedbe, hogy édes hazánk vérsz sebeit csak a dolgoz kezek tudják meggyógyítani! **Felix Edit**. Beígért hosszú leveledet szeretettel várom. **Bayer György**, Soroksárpéteri. Írd le, hogy mit jelképez az esztergomi hősök szobra! Jól esett a megemlékezés. **Odry József**, Vecsés. A VIII. évfolyam még kapható, a 10 éves jubileumra való tekintettel 50 fillért megkaphatod. **Eiler István**, Budafo. Írásaid kedvesek, közvetlenek, nekem nagy gyönyörűségem tellett bennük, de a kezdetleges forma miatt egyiket sem lehet leköszölni. **Csanády Magda**, Budapest (Szent Teréz-int.). A te híznzett könyvtáblád értéke felbecsülhetetlen, mert dolgoz két kezdet a hazát szerető szíved irányította. Kedves figyelmet én is szeretném valamivel meghálálni. Ha eljössz a szerkesztőségbe, akkor én is megajándékozlak egy szép könyvvel.

A gyorsírási pályázat eredményét az októberi számunkban közöljük.



A Kakas paszta-pályázat eredményét a novemberi számunkban közöljük.